

Öğretmenlerin ve okul müdürlerinin maaşları ve ödenekleri

*Avrupa
2021/2022*

Eurydice - Gerçekler ve Rakamlar



Spor
Jean Monnet
Gençlik
Yükseköğrenim
Mesleki eğitim ve öğretim
Yetişkin eğitimi

Erasmus+

Yaşamları zenginleştirir, zihinleri açar.

Okul eğitimi

Avrupa Birliği hakkında daha fazla bilgiyi internette bulabilirsiniz (<https://europa.eu/>).

Lüksemburg: Avrupa Birliği Yayınlar Ofisi, 2023

PDF ISSN 2443-5376 ISBN 978-92-9488-155-7 doi:10.2797/764821 EC-AM-23-001-EN-N

© Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı, 2023

Komisyonun yeniden kullanım politikası, Komisyon belgelerinin yeniden kullanımına ilişkin 12 Aralık 2011 tarih ve 2011/833/EU sayılı Komisyon Kararı ile uygulanmaktadır ([OJ L 330, 14.12.2011, s. 39](#)).

Aksi belirtilmediği sürece, bu belgenin yeniden kullanımına Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) lisansı (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>) kapsamında izin verilmiştir. Bu, uygun alıntı yapılması ve herhangi bir değişikliğin belirtilmesi koşuluyla yeniden kullanıma izin verildiği anlamına gelir.

AB'ye ait olmayan unsurların herhangi bir şekilde kullanılması veya çoğaltılması için doğrudan ilgili hak sahiplerinden izin alınması gerekebilir. AB, telif hakkı göstergesi © Avrupa Birliği'ni taşımayan hiçbir görselin telif hakkına sahip değildir.



Avrupa'da öğretmenlerin ve okul müdürlerinin maaşları ve ödenekleri 2021/2022

Eurydice – Gerçekler ve rakamlar

Bu belge, Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı (EACEA), Birim A6 – Platformlar, alışmalar ve Analiz tarafından yayınlanmaktadır.

Lütfen bu yayına řu şekilde atıfta bulunun:

European Commission/EACEA/Eurydice, 2023. *Teachers' and school heads' salaries and allowances in Europe 2021/2022* – Eurydice – Facts and figures. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

Metin Ekim 2023'te tamamlandı.

Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı
Erasmus+: Platformlar, alıřmalar ve Analiz
Avenue du Bourget 1 (J-70 – Birim A6)
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGI

E-posta: eacea-eurydice@ec.europa.eu

Web sitesi: <https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/>

İÇİNDEKİLER

Şekiller tablosu	4
Kodlar	5
Ana bulgular	7
Karşılaştırmalı analiz	9
Giriş	9
Bölüm 1. Öğretmenlerin maaşları	11
Yeni başlayan öğretmenlerin maaşları Avrupa genelinde büyük farklılıklar gösterir	11
Öğretmenlerin başlangıç maaşları genellikle çalıştıkları eğitim düzeyine bağlıdır	12
Kariyer süresi boyunca maaşların artma potansiyeli önemli ölçüde farklılık göstermektedir	13
Dokuz ülkede öğretmenlerin başlangıç maaşları (enflasyona göre düzeltilmiş) son 6 yılda tüm eğitim kademelerinde azaldı	16
Dokuz ülkede tüm eğitim seviyelerinde ortalama fiili maaşlar kişi başına düşen GSYİH'nin altındadır	18
Bölüm 2. Okul müdürlerinin maaşları	20
Okul müdürleri, Avrupa eğitim sistemlerinin yarısında atanırken en az 5 yıllık mesleki deneyime sahip olmaları gerekmektedir	20
Beş eğitim sisteminde, 15 yıllık deneyime sahip öğretmenlerin maaşı, tüm veya bazı eğitim düzeylerinde okul müdürlerinden daha yüksektir	23
Sözlük	28
Eğitim düzeyleri ve programlar	28
Karar verme seviyeleri	29
Devlet okulları ve özel okullar	30
Öğretmenler ve okul müdürleri	31
Yasal maaş	31
Gerçek maaş	32
Ödenekler	32
Ek sorumluluklar	32
Öğretmenlerin nitelik, eğitim ve performansları	33
Öğretme koşulları	33
Kaynakça	34
Ek	35
Teşekkür	36

ŞEKİLLER TABLOSU

Şekil 1:	Tam zamanlı, tam nitelikli öğretmenler için yıllık brüt yasal başlangıç maaşları (PPS cinsinden), 2021/2022	9
Şekil 2a:	Ortaokul öğretmenlerinin yasal başlangıç maaşları, 10 ve 15 yıllık hizmet sonrası maaşları ve maaş aralığının en üstündeki maaşları arasındaki yüzde farkı, 2021/2022	11
Şekil 2b:	Öğretmen maaşlarının hizmet süresine göre artış miktarı ve zamanlamasına ilişkin yaklaşımlar, 2021/2022	13
Şekil 3:	2014/2015 ile 2021/2022 yılları arasında öğretmenlerin yasal başlangıç maaşlarındaki yüzdelik değişim (sabit fiyatlarla)	15
Şekil 4:	Devlet okullarında 25-64 yaş arası öğretmenlerin ortalama yıllık brüt fiili maaşları (EUR), 2021/2022	16
Şekil 5:	Okul müdürü olmak için üst düzey gereksinimler (ISCED 02, 1, 24 ve 34), 2021/2022	19
Şekil 6:	Asgari yeterliliğe ve 15 yıllık deneyime sahip öğretmenlerin maaşları ile karşılaştırıldığında, okul müdürlerinin yıllık brüt yasal asgari maaşları (PPS cinsinden), 2021/2022	22

KODLAR

Ülke kodları

EU	Avrupa Birliği (AB-27)	MT	Malta
BE	Belçika	NL	Hollanda
BE fr	Belçika – Fransız Topluluğu	AT	Avusturya
BE de	Belçika – Almanca Konuşan Topluluk	PL	Polonya
BE nl	Belçika – Flaman Topluluğu	PT	Portekiz
BG	Bulgaristan	RO	Romanya
CZ	Çekya	SI	Slovenya
DK	Danimarka	SK	Slovakya
DE	Almanya	FI	Finlandiya
EE	Estonya	SE	İsveç
IE	İrlanda		
EL	Yunanistan	AL	Arnavutluk
ES	İspanya	BA	Bosna-Hersek
FR	Fransa	CH	İsviçre
HR	Hırvatistan	IS	İzlanda
IT	İtalya	LI	Lihtenştayn
CY	Kıbrıs	ME	Karadağ
LV	Letonya	MK	Kuzey Makedonya
LT	Litvanya	NO	Norveç
LU	Lüksemburg	RS	Sırbistan
HU	Macaristan	TR	Türkiye

İstatistik kodları

: veya **m** = Veri mevcut değil

–, (–), **a** veya **⊗** = Uygulanamaz

Kelime Kısaltmaları ve Baş Harf Kısaltmaları

CPD/SMG	sürekli mesleki gelişim
ECTS/AKTS	Avrupa kredi transferi ve biriktirme sistemi
Eurostat	Avrupa Birliği istatistik ofisi
GDP/GSYH	gayri safi yurtiçi hasıla
HICP	uyumlaştırılmış tüketici fiyatları endeksi
ISCED	Uluslararası Standart Eğitim Sınıflandırması
OECD	Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü
PPS	satın alma gücü standardı

ANA BULGULAR

- Mesleğe giren öğretmenlerin yasal maaşları konusunda Avrupa ülkeleri arasında önemli farklılıklar bulunmaktadır. Brüt yasal başlangıç maaşları yılda yaklaşık 11.000 PPS'den yaklaşık 59.000 PPS'ye kadar çıkabilir.
- Ortalama olarak, okul öncesi öğretmenleri daha az kazanma eğilimindeyken, lise öğretmenleri genellikle daha fazla kazanmaktadır. Çoğu ülkede, eğitim seviyeleri arasındaki maaş farklılıkları, asgari yeterlilik gerekliliklerindeki farklılıklarla bağlantılıdır. 10 ülkede, işe yeni başlayan tüm öğretmenler, öğrettikleri eğitim düzeyine bakılmaksızın aynı yasal maaşa sahiptir.
- Yasal maaşların kariyer süresi boyunca artma potansiyeli önemli ölçüde değişiklik göstermektedir. Ülkeye bağlı olarak, bir öğretmenin kariyeri boyunca başlangıç maaşları %14'ten (Arnavutluk'ta) %143'e (Kıbrıs'ta) kadar artabilir. Maaş aralığının en üst noktasına ulaşmak için gereken ortalama yıl sayısı Danimarka ve Hollanda'da 12 yıl iken, Macaristan'da 42 yıldır. İrlanda, Kıbrıs, Hollanda ve Polonya'da öğretmenlerin yasal başlangıç maaşları hizmetteki ilk 15 yılda %60'tan fazla, sonraki yıllarda ise daha da fazla artabilir.
- Dokuz ülkede, öğretmenlerin yıllık başlangıç maaşları (enflasyona göre düzeltilmiş) 2014/2015 ile 2021/2022 yılları arasında tüm eğitim kademelerinde azaldı (Belçika, Yunanistan, İspanya, İtalya, Kıbrıs, Portekiz, Finlandiya, Norveç ve Türkiye'de). Aynı durum üç ülkede daha bazı eğitim düzeyleri için de geçerlidir. Buna karşılık, son altı yıldaki en yüksek artışlar (%30'dan fazla) Bulgaristan, Letonya, Litvanya ve Sırbistan'da görülür.
- Öğretmenlerin ortalama fiili maaş düzeyi, bir ülkenin kişi başına düşen gayri safi yurt içi hasılası (GSYİH) ile güçlü bir şekilde ilişkilidir (yani kişi başına düşen GSYİH ne kadar yüksekse, ortalama yıllık maaş da o kadar yüksek olur). 13 eğitim sistemindeki eğitim düzeylerinin tümü veya çoğu için kişi başına düşen GSYİH'nin üzerindedir. Ancak 10 ülkede (Estonya, İrlanda, Yunanistan, Letonya, Macaristan, Polonya, Romanya, Slovakya, İsveç ve Norveç'te) tüm eğitim düzeylerinde kişi başına düşen GSYH'nin altındadır. Diğer yedi eğitim sistemindeki bazı eğitim düzeyleri için de durum aynıdır.
- Okul müdürlerinin asgari yasal maaşı, Belçika Fransız Topluluğu ve Arnavutluk'ta 15 yıllık deneyime sahip öğretmenlerin maaşından düşüktür. Bu, bazı eğitim düzeyleri veya diğer birkaç ülkedeki küçük okulların müdürleri için de aynıdır.

KARŞILAŞTIRMALI ANALİZ

Giriş

Öğretmenlerin ve okul müdürlerinin bilgi ve becerileri, işe bağlılıklarıyla birlikte kapsayıcı ve sürdürülebilir eğitim sağlamada ve yüksek kaliteli eğitim sonuçlarına ulaşmada temel faktörlerdir. Öğretmenler ve okul müdürleri, bireylerin geniş bir yelpazedeki temel yeterlilikleri geliştirmelerine, yaşam boyu öğrenme ve kariyerlerinin sorumluluğunu almalarına ve aktif ve sorumlu vatandaşlar olmalarına yardımcı olma konusunda merkezi bir role sahiptir ⁽¹⁾. Öğretmenlerden yalnızca bilgiyi aktarmaları değil aynı zamanda öğrenmeyi kolaylaştırıcı olarak hareket etmeleri, çeşitli sosyoekonomik ve kültürel kökenden gelen öğrencilere eğitim vermeleri, ailelerle etkileşimde bulunmaları, özel eğitim ihtiyaçları olan çocuklar için uygun bir öğrenme ortamı yaratmaları ve okul liderliği ve yönetimine katkıda bulunmaları beklenmektedir. Öğretmenlik mesleği, sürekli öğrenmeyi ve becerilere yatırım yapmayı, güncellenmiş öğretim yaklaşımlarını ve metodolojiyi ve ekip çalışması ve bilgi alışverişi için kapasite geliştirmeyi gerektiren dijital ve teknolojik geçişlerle ilgili çok sayıda zorlukla karşı karşıyadır. Avrupa Birliği Konseyi'nin 2020 sonuçlarında 'öğretmenlere ve eğitmenlere yeterli, etkili ve sürdürülebilir yatırımın, eğitim ve öğretimin kalitesine yapılan yatırım' olduğu vurgulanır. Bu, öğretmenlerin ve eğitmenlerin eğitim ve öğretim fırsatlarına yatırım yapılması, yeterli altyapı ve öğrenme alanları, araçlar ve kaynakların yanı sıra maaşlar gibi çeşitli hususları kapsamaktadır ⁽²⁾.

Okul liderleri profesyonel diyalogu, işbirliğini ve bilgi alışverişini kolaylaştıracak kültürü, yapıları ve koşulları geliştirir. Kuruluşun eylemlerinin vizyonu, hedefleri ve değeri ile tutarlı olmasını sağlarlar (Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD), 2016) ⁽³⁾. Okul müdürleri personele liderlik yapmalı, mesleki gelişimlerini desteklemeli, okul performansını iyileştirmeli, yerel paydaşlarla irtibat kurmalı ve mali kaynakları yönetmelidir.

Gerekli yeterliliklerin karmaşıklığı ve çeşitliliği, tüm ulusal eğitim sistemleri için bir zorluk teşkil etmektedir: en nitelikli mezunların öğretmenlik mesleğine nasıl çekileceği ve daha sonra bunların nasıl elde tutulacağı. 2025 yılına kadar Avrupa eğitim alanına ulaşmaya ilişkin 2020 Avrupa Komisyonu tebliği ve Avrupa eğitim alanına ve ötesine yönelik eğitim ve öğretimde Avrupa işbirliğine yönelik stratejik bir çerçeveye ilişkin 2021 Konsey kararı, öğretmenlik mesleğinin çekiciliğinin artırılması ve sosyal ve mali açıdan yeniden değerlendirilmesi çağrısında bulundu ⁽⁴⁾.

Ücretlendirme, çalışma koşulları, kariyer beklentileri, mesleki gelişim fırsatları ve tanınma, entelektüel ve sosyal motivasyon gibi diğer faktörlerin yanı sıra, öğretmenliği daha çekici bir meslek haline getirmede önemli bir unsurdur. Ücretlendirme, insanları mesleğe çekmede ve hizmet veren öğretmenlerin kendilerini değerli hissetmelerini ve yüksek kaliteli öğretim sağlamak için yeterince motive olmalarını ve dolayısıyla başarılı eğitim sistemlerine katkıda bulunmalarını sağlamada önemli bir rol oynar (Avrupa Komisyonu, 2014; Avrupa Komisyonu, 2019; OECD, 2019; OECD, 2020; EACEA, Eurydice, 2021; EACEA, Eurydice, 2022). Pek çok Avrupa ülkesindeki eğitim yetkililerinin öğretmen açığını ve yaşlanan öğretmenleri ele alması gerektiğinden, bu konu giderek daha önemli hale geliyor. Bu nedenle, eğitim sektöründe çalışanların kazançlarını ve kariyer olanaklarını etkileyen politikalar, hem hizmet veren öğretmenler hem de potansiyel adaylar için öğretmenlik mesleğinin çekiciliğini artırmaya yönelik kapsamlı ve sürdürülebilir stratejilerin ayrılmaz bir parçası olmalıdır.

⁽¹⁾ Okul gelişimi ve mükemmel öğretime ilişkin Konsey sonuçları, 2017/C 421/03.

⁽²⁾ Geleceğe yönelik Avrupalı öğretmenler ve eğitmenlere ilişkin Konsey sonuçları, 2020/C 193/04.

⁽³⁾ Bir okulu öğrenen bir organizasyon yapan nedir? Politika yapımcılar, okul liderleri ve öğretmenler için bir rehber, OECD 2016.

⁽⁴⁾ 2025 yılına kadar Avrupa eğitim alanına ulaşmaya ilişkin bildirim, COM(2020) 625 nihai; Avrupa eğitim alanı ve ötesine yönelik eğitim ve öğretimde Avrupa işbirliğine yönelik stratejik bir çerçeveye ilişkin Konsey kararı (2021–2030), 2021/C 66/01.

Bu rapor, 39 Avrupa eğitim sisteminde ⁽⁵⁾ devlet okullarında ⁽⁶⁾ kadrolu, pedagojik formasyon sahibi öğretmenlerin ve okul müdürlerinin ücretlerini analiz etmektedir. Analiz okul öncesi, ilkokul, ortaokul ve lise eğitimi kapsamaktadır (yani, Uluslararası Standart Eğitim Sınıflandırması (ISCED) seviyeleri 02, 1, 24 ve 34). Maaş verileri, yasal (yani düzenlemelerde veya diğer yönetim belgelerinde tanımlanan) veya fiili (yani öğretmenlerin fiili kazançlarının ağırlıklı ortalaması) olabilen yıllık brüt maaşlara (sözlüğe bakın) atıfta bulunur. Referans yılı 2021/2022'dir, ancak bazı ülkeler ulusal veri toplama süreçleri nedeniyle 2020/2021 için yalnızca fiili maaşlara ilişkin veri sunabilmektedir.

Bu karşılaştırmalı genel bakış iki ana bölümden oluşmaktadır.

Bölüm 1 – 'Öğretmen maaşları' yasal ve fiili maaş düzeylerini incelemektedir. İlk olarak 2021/2022'de okul öncesi, ilköğretim ve genel ortaöğretim düzeyinde yeni başlayan öğretmenlerin yıllık brüt yasal maaş düzeylerini karşılaştırır (bkz. Şekil 1). Daha sonra başlangıç maaş seviyelerini 10 ve 15 yıllık hizmet sonrasındaki ve maaş aralığının en üstündeki maaş seviyeleriyle karşılaştırır ve hizmet süresine bağlı maaş artış potansiyelini analiz eder (bkz. Şekil 2). Ayrıca öğretmenlerin yasal başlangıç maaşlarındaki son 6 yıldaki değişim de enflasyon etkisine göre düzeltilmiş olarak incelenmektedir (bkz. Şekil 3). Şekil 4, öğretmenlerin ortalama yıllık brüt fiili maaşlarını göstermekte ve bunların her ülkede kişi başına düşen gayri safi yurt içi hasıla (GSYH) ile nasıl bir ilişkisi olduğunu incelemektedir.

Bölüm 2 – 'Okul müdürlerinin maaşları', Avrupa çapında bir okul müdürü olmak için gereken asgari koşulları sunmaktadır (bkz. Şekil 5). Şekil 6, öğretmen maaşlarıyla karşılaştırdığında müdür maaşlarının çekicilik düzeyini incelemek için okul müdürlerinin asgari yasal maaşını 15 yıllık deneyime sahip öğretmenlerin maaşlarıyla karşılaştırmaktadır.

Ülke sayfaları ayrıca açık veri formatında çevrimiçi olarak da mevcuttur (bu raporun Ekindeki bağlantıya bakınız). Öğretmenlerin ve okul müdürlerinin yasal ve fiili maaşları, ödenekleri ve diğer ek ödemeler de dahil olmak üzere, bu raporun kapsadığı her bir eğitim sistemindeki öğretmenlerin ve okul müdürlerinin ücretlerinin ana özelliklerini ve unsurlarını gösterirler.

Öğretmenlerin ve okul müdürlerinin yasal ve fiili maaşlarının yanı sıra ödeneklere ilişkin toplanan veriler, **Eurydice web sitesinde etkileşimli görseller** (<https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/data-visuals>) aracılığıyla sunulmaktadır. Bunlar iki bölümde (karşılaştırmalı ve ulusal bilgiler) sunulur ve trendleri sağlar. Çevrimiçi görselleştirme aracı, farklı kategoriler ve konular arasında çapraz arama yapılmasına ve 20'den fazla göstergeye ilişkin verilerin farklı formatlarda dışa aktarılmasına olanak tanır.

⁽⁵⁾ Bu rapor tüm Eurydice üyelerini kapsamaktadır. Veriler, Eurydice ağı ve OECD'nin eğitim yapıları, politikaları ve uygulamalarına ilişkin sistem düzeyinde tanımlayıcı bilgilerin toplanması ve karara bağlanmasına yönelik ağ (NESLI) tarafından ortaklaşa toplanmıştır.

⁽⁶⁾ Öğretmenlere yönelik yasal maaşlar, Belçika (tüm topluluklar), Danimarka, Estonya, İrlanda, Fransa, Hırvatistan, Letonya, Litvanya, Macaristan, Malta, Hollanda, Avusturya, Slovenya, Slovakya, Finlandiya, İsveç, İzlanda ve Karadağ'daki devlete bağlı özel okullarda çalışan öğretmenler için aynıdır.

Bölüm 1. Öğretmenlerin maaşları

Yeni başlayan öğretmenlerin maaşları Avrupa genelinde büyük farklılıklar gösterir

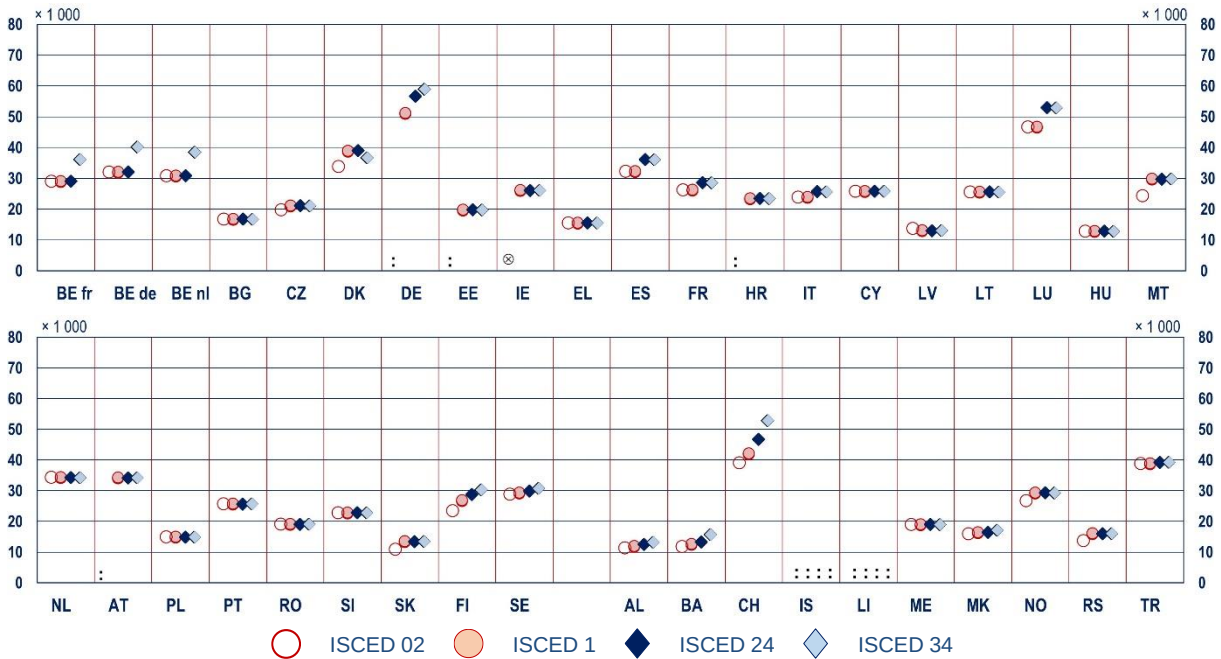
Yıllık yasal maaş, yasal olarak tanımlanmış maaş aralıklarına göre kadrolu, pedagojik formasyona sahip öğretmenlere ödenen brüt ücretlerin toplamıdır. Bu, tüm öğretmenlerin aldığı ve 13. ay ve tatil ücreti (varsa) gibi yıllık temel maaşın düzenli bir bölümünü oluşturan ek ödemeleri içerir. Bu brüt tutara işverenin sosyal güvenlik ve emeklilik katkı payları dahil değildir ancak çalışanlar tarafından ödenen katkılar da dahildir.

Şekil 1, öğretmenlerin en büyük oranının daha yüksek yeterliliğe sahip olduğu ve daha yüksek maaş aralığında maaş aldığı eğitim sistemleri hariç, öğretmenlik mesleğine girmek için gereken asgari yeterliliğe sahip kadrolu öğretmenlerin yasal başlangıç maaşlarını göstermektedir (ayrıntılar için ülkeye özgü notlara bakın).

Yanlılığı önlemek ve uluslararası karşılaştırma amacıyla, kadrolu öğretmenlerin yasal başlangıç maaşları satın alma gücü standardında (PPS) sunulmaktadır. PPS, ülkeler arasındaki fiyat seviyesi farklılıklarını ortadan kaldıracak şekilde mekansal karşılaştırmalar amacıyla ekonomik toplamaların hacmini ifade etmek için kullanılan yapay bir ortak referans para birimidir.

Tüm eğitim seviyelerinde brüt yasal başlangıç maaşları yıllık minimum 11.000 PPS ile maksimum 59.000 PPS arasında değişmektedir (bkz. Şekil 1).

Şekil 1: Kadrolu, pedagojik formasyon sahibi öğretmenler için yıllık brüt yasal başlangıç maaşları (PPS cinsinden), 2021/2022



Kaynak: Eurydice.

Açıklayıcı not

Bu şekildeki maaş verileri, çoğu öğretmenin mesleğe daha yüksek bir yeterlilikle girdiği ve dolayısıyla daha yüksek maaş aldığı ülkeler hariç, öğretmenlik mesleğine girmek için asgari yeterliliğe sahip kadrolu, pedagojik formasyon sahibi yeni başlayan öğretmenlerin yasal maaşlarına atıfta bulunmaktadır. Bu ülkelerde, bahsedilen yasal başlangıç maaşı, bu yüksek yeterliliğe sahip öğretmenlerin maaşıdır (aşağıdaki ülkeye özgü notlara bakınız).

Uluslararası karşılaştırmayı kolaylaştırmak amacıyla maaşlar ulusal para birimlerinden PPS'ye çevrildi. PPS değerleri, ulusal para birimlerinin ilgili satın alma gücü paritesine bölünmesiyle elde edilir. Gerçek bireysel tüketimlere [prc_ppp_ind] ilişkin Avrupa Birliği istatistik ofisi (Eurostat) 2021 verileri satın alma gücü pariteleri (AB-27 = 1) kullanıldı (son güncelleme: 27.4.2023).

Veriler açık veri olarak mevcuttur (bkz. Ek).

Ülkeye özgül notlar

Belçika (BE fr ve BE nl): ISCED 34'teki öğretmenlerin çoğunluğu asgari yeterlilikten daha yüksek bir niteliğe sahiptir ve bu nedenle burada bildirilenden daha yüksek bir yasal maaş alırlar.

Çekya: gösterilen maaşlar, iki maaş tablosuyla hesaplanan ağırlıklı ortalamalardır ve her maaş kategorisindeki öğretmenlerin tahmini oranı ve Kamu sektörü maaş bilgi sistemi (ISS) veri tabanına göre maaş notudur. ISCED 34 için veriler, *gymnazia*'nın (ISCED 24) alt sınıflarını ve mesleki eğitimdeki genel öğretmenlerin maaşlarını içerir.

Danimarka: veriler merkezi olarak tanımlanmış yasal maaşların payını göstermektedir. Toplu sözleşmelerde belirtildiği gibi, yasal maaşların bir kısmına yerel düzeyde karar verilmesi gerekmektedir. ISCED 1 öğretmenleri için merkezi olarak tanımlanan yasal maaş, ISCED 1'in 1. sınıfındaki öğretmenlerin (*børnehaveklasseledere*) ve ISCED 24'teki öğretmenlerle aynı profile ve maaşa sahip olan 2 ila 7. sınıflardaki öğretmenlerin maaşlarının ağırlıklı ortalamasıdır.

Almanya: maaşlar, *eyaletler* düzeyinde mevcut olan verilerin ağırlıklı ortalamasını temsil etmektedir.

Estonya: başlangıç maaşı yoktur. Şekildeki veriler, ISCED 1, 24 ve 34'te tüm öğretmenlerin alması gereken asgari yıllık brüt yasal maaşı göstermektedir. Yeterlilik düzeyine dayalı olarak tanımlanmış bir yasal maaş yoktur ve hizmet yılına dayalı bir ilerleme yoktur. ISCED 02 için asgari maaşlara yerel düzeyde karar verilir.

İrlanda: ISCED 02 hizmeti özel sektörde düzenlenir ve maaşlar ortam sahipleri tarafından belirlenir.

İspanya: maaşlar bölgesel düzeydeki maaşların ağırlıklı ortalamasıdır (*özerk belediyeler*).

Hırvatistan: ISCED 02'deki maaşlar yerel yetkililer tarafından belirlenmektedir. ISCED 1 ve 24'te öğretmenlerin çoğunluğu minimumdan daha yüksek bir yeterliliğe sahiptir (ISCED 34 ile aynı) ve sonuç olarak burada bildirilenden daha yüksek bir yasal maaş alırlar.

Letonya: resmi düzenlemeler yalnızca haftada 30 saatlik çalışma için asgari maaşı tanımlamaktadır. Okul müdürleri, öğretmenlerin başlangıç maaşlarına iş yüklerine ve okul bütçesine bağlı olarak karar verir.

Malta: ISCED 02'deki öğretmenler için, minimum yeterlilik seviyesi ISCED 4 olmasına rağmen, minimum yasal maaş, ISCED 5'te alınan AKTS sayısına göre değişir. Şekil, ISCED 5'te 60 AKTS almış öğretmenlerin çoğunluğunun daha yüksek yasal maaşlarını göstermektedir.

Hollanda: belirtilen yasal maaşlar, 1 Ekim 2021 itibarıyla üç maaş skalasının ağırlıklı ortalamasıdır (ödenekler dahil). ISCED 02 için yalnızca ilkokullarda çalışan okul öncesi öğretmenleri dikkate alınır.

Avusturya: ISCED 02 esas olarak anaokullarında düzenlenir ve il düzeyinde düzenlenir. Okullarda okul öncesi aşamadan ilkokul öğretmenleri sorumludur. ISCED 34'te mesleki programlar dahildir.

Polonya: ISCED 02, 1 ve 24'te hemen hemen tüm öğretmenler minimumdan daha yüksek bir yeterliliğe sahiptir (ISCED 5 yerine ISCED 7) ve daha yüksek bir yasal maaş alırlar, bu da burada rapor edilmiştir. 2019/2020 akademik yılında tanıtılan BÖE ile ilgili yeni düzenlemeler, 2024/2025'ten itibaren öğretmenlik mesleğine girecek yeni nitelikli öğretmenler için minimum yeterliliği ISCED 7 olarak belirlemiştir.

Romanya: ISCED 02 ve ISCED 1'de öğretmenlerin çoğunluğu minimumdan daha yüksek yeterliliğe sahiptir (ISCED 24 ve ISCED 34 ile aynı) ve burada bildirilenden daha yüksek bir yasal maaş alırlar. Başlangıç yasal maaşları 'yeni başlayan öğretmen' kariyer seviyesiyle ilgilidir.

İsveç: yasal maaş yoktur. Öğretmen maaşları bireysel olarak belirlenmekte ve toplu sözleşmelere dayanmaktadır. Bildirilen maaşlar, ikramiye ve ödenekler de dahil olmak üzere gerçek maaşlara atıfta bulunmaktadır. Başlangıç maaşları, 2021'de 2 yıla kadar deneyime sahip öğretmenlerin fiili maaşlarının medyan değerlerine karşılık gelmektedir. ISCED 34 verileri aynı zamanda mesleki eğitimdeki genel öğretmenleri de içermektedir.

Bosna-Hersek: maaşlar, tüm düzeylerde mevcut olan verilerin ağırlıklı ortalamalarıdır (Sırp Cumhuriyeti'nin varlığı, Bosna-Hersek Federasyonu'nun kanton düzeyleri ve Brcko bölgesi).

İsviçre: bildirilen yasal maaşlar, bölgesel düzeydeki (kantonlar) yasal maaşların ağırlıklı ortalamalarıdır.

Lihtenştayn: Eurostat satın alma gücü paritesi bu ülke için mevcut değildir.

Norveç: ISCED 34'teki öğretmenlerin çoğunluğu asgari yeterlilikten daha yüksek bir niteliğe sahiptir ve bu nedenle burada bildirilenden daha yüksek bir yasal maaş alırlar.

Sekiz AB Üye Devletinde, tüm eğitim seviyelerindeki yeni başlayan öğretmenlerin yasal maaşı yıllık 20.000 PPS'nin altındadır (Bulgaristan, Estonya ⁽⁷⁾, Yunanistan, Letonya, Macaristan, Polonya, Romanya ve Slovakya). Arnavutluk, Bosna-Hersek, Karadağ, Kuzey Makedonya ve Sırbistan'da da durum aynıdır. Tüm eğitim düzeylerinde ⁽⁸⁾ yıllık 34.000 PPS'nin üzerindeki en yüksek maaşlar Almanya, Lüksemburg, Hollanda, Avusturya, İsviçre ve Türkiye'dedir. Almanya'da yasal başlangıç maaşları son derece yüksektir ve tüm eğitim seviyeleri için 50.000 PPS'yi aşmaktadır ⁽⁹⁾. Ayrıca Lüksemburg'da ortaöğretimde ve İsviçre'de lisede bu miktarı aşmaktadırlar.

Öğretmenlerin başlangıç maaşları genellikle çalıştıkları eğitim düzeyine bağlıdır

Ortalama brüt yasal maaşlar eğitim seviyesine göre değişmektedir (bkz. Şekil 1). ISCED 02 için PPS 23 941, ISCED 1 için PPS 25 625, ISCED 24 için PPS 26 403 ve ISCED 34 için PPS 27 350'dir.

⁽⁷⁾ Okul öncesi eğitime ilişkin veri mevcut değildir.

⁽⁸⁾ Almanya ve Avusturya için okul öncesi eğitime ilişkin veri bulunmamaktadır.

⁽⁹⁾ Okul öncesi eğitime ilişkin veri bulunmamaktadır.

Sekiz ülkede eğitim seviyesi arttıkça başlangıç maaşı artar (Almanya ⁽¹⁰⁾, Finlandiya, İsveç, Arnavutluk, Bosna-Hersek, İsviçre, Lihtenştayn ⁽¹¹⁾ ve Kuzey Makedonya'da).

Diğer altı ülkede, ortaöğretim öğretmenlerinin yasal başlangıç maaşları, okul öncesi ve ilköğretim öğretmenlerine göre daha yüksektir (Çekya, İspanya, Fransa, İtalya, Lüksemburg ve Türkiye'de).

Dört ülkede, okul öncesi eğitimdeki öğretmenler daha düşük maaş alırken, eğitimin daha yüksek üç düzeyindeki öğretmenler aynı ücreti almaktadır (Malta, Slovakya, Norveç ve Sırbistan'da).

Son olarak, Belçika'da (tüm topluluklar), okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretimde yasal başlangıç maaşı aynıdır, ancak lisedeki öğretmenler daha fazla kazanmaktadır.

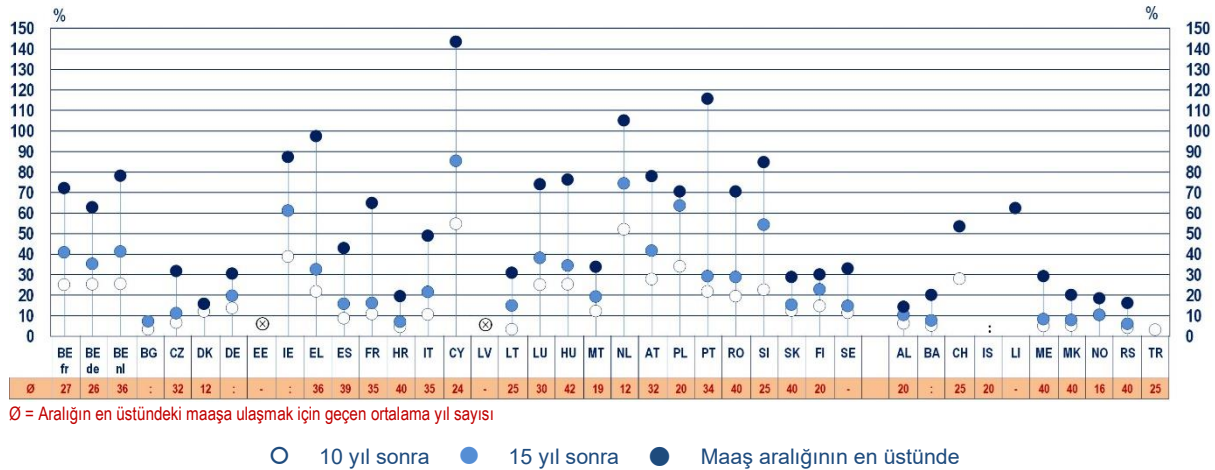
Eğitim seviyeleri arasındaki maaş farklılıkları genellikle asgari yeterlilik gerekliliklerindeki farklılıklarla ilgilidir.

Bunun tersine, 10 ülkede yasal başlangıç maaşı tüm eğitim seviyelerinde aynıdır (Bulgaristan, Yunanistan, Kıbrıs, Litvanya, Macaristan, Polonya, Portekiz, Romanya, Slovenya ve Karadağ'da). Okul öncesi eğitime ilişkin herhangi bir veri bulunmamasına rağmen, üç ek ülkede de (İrlanda, Hırvatistan ve Avusturya'da) durum aynıdır.

Kariyer süresi boyunca maaşların artma potansiyeli önemli ölçüde farklılık göstermektedir

Başlangıç maaşları yeni öğretmenlerin ilgisini çekmede önemli bir faktör olmasına rağmen dikkate alınması gereken tek faktör değildir. Kariyer boyu önemli ücret artışları öğretmenlerin elde tutulmasına katkıda bulunabilirken, önemli miktarda hizmet süresi gerektiren küçük artışlar öğretmenlerin ilgisini çekme ve elde tutma üzerinde zararlı bir etkiye sahip olabilir. Tersine, maaşlar hızlı bir şekilde artarsa, o zaman düşük başlangıç maaşı, öğretmen olmaya yönelik ekonomik açıdan caydırıcı olmayabilir.

Şekil 2a: Ortaöğretim öğretmenlerinin yasal başlangıç maaşları, 10 ve 15 yıllık hizmet sonrası maaşları ve maaş aralığının en üstündeki maaşları arasındaki yüzde farkı, 2021/2022



Kaynak: Eurydice.

Açıklayıcı not

Bu şekildeki maaş verileri, çoğu öğretmenin daha yüksek yeterliliğe sahip olduğu ve dolayısıyla daha yüksek maaş aldığı ülkeler hariç, ortaöğretim birinci kademedeki öğretmenlik yapmak için asgari yeterliliğe sahip kadrolu, pedagojik formasyon sahibi öğretmenlerin yasal maaşlarına atıfta bulunmaktadır. Bu ülkelerde, bahsedilen yasal maaş, bu yüksek yeterliliğe sahip öğretmenlerin maaşıdır (aşağıdaki ülkeye özgü notlara bakınız).

Pek çok ülkede maaş ilerlemesinin tek kriteri hizmet yılı değildir. 10 veya 15 yıllık kariyer sonrasındaki yasal maaşlara ilişkin veriler, kariyerin bu aşamalarındaki en tipik durumu temsil etmektedir.

⁽¹⁰⁾ Okul öncesi eğitime ilişkin veri bulunmamaktadır.

⁽¹¹⁾ Lihtenştayn için ulusal para birimi veya EUR cinsinden verilere bakınız.

Veriler açık veri olarak mevcuttur (bkz. Ek).

Ülkeye özgü notlar

Bulgaristan: düzenlemeler bir öğretmenin kariyerinin yalnızca üç seviyesi için asgari yasal maaşı belirlemektedir: öğretmen, kıdemli öğretmen ve başöğretmen. 10 yıl sonraki maaş, kıdemli öğretmenin asgari maaşına, 15 yıl sonraki maaş ise başöğretmenin asgari maaşına karşılık gelir.

Çekya: gösterilen maaşlar, iki maaş tablosuyla hesaplanan ağırlıklı ortalamalardır ve her maaş kategorisindeki öğretmenlerin tahmini oranı ve Kamu sektörü maaş bilgi sistemi (ISS) veri tabanına göre maaş notudur. ISCED 34 için veriler, lisenin daha düşük derecelerini (ISCED 24) ve mesleki eğitimdeki genel öğretmenlerin maaşlarını içerir.

Danimarka: veriler, merkezi olarak tanımlanmış yasal maaşların payını göstermektedir. Toplu sözleşmelerde belirtildiği gibi, yasal maaşların bir kısmına yerel düzeyde karar verilmesi gerekmektedir.

Almanya: maaşlar, *eyaletler* düzeyinde mevcut olan verilerin ağırlıklı ortalamasını temsil etmektedir.

Estonya: maaşlar, tüm öğretmenlerin alması gereken asgari ücreti ifade eder. Nitelik düzeyine dayalı bir yasal maaş ve hizmet yılına dayalı bir ilerleme yoktur.

İspanya: maaşlar bölgesel düzeydeki maaşların ağırlıklı ortalamasıdır (*özerk belediyeler*).

Hırvatistan: öğretmenlerin çoğunluğu asgari yeterlilikten daha yüksek bir niteliğe sahiptir ve sonuç olarak daha yüksek bir yasal maaş almaktadırlar ve bu da burada belirtilmektedir.

Letonya: resmi düzenlemeler yalnızca haftada 30 saatlik çalışma için asgari maaşı tanımlamaktadır. Okul müdürleri öğretmenlerin maaşlarına öğretmenlerin iş yüküne, performansına ve okul bütçesine göre karar verir.

Litvanya: belirtilen tüm yasal maaşlar, daha düşük asgari maaşla birlikte 'öğretmen' (başlangıç) kariyer seviyesine karşılık gelmektedir. Ancak dört farklı kariyer düzeyi mevcuttur (öğretmen, kıdemli öğretmen, metodoloji öğretmeni ve uzman öğretmen). **Macaristan:** başlangıç maaşı, tam nitelikli bir stajyer öğretmenin kariyer seviyesine karşılık gelir. 10 ve 15 yıl sonra ve kariyerlerinin zirvesinde olan öğretmenlerin maaşları 'öğretmen I' kariyer seviyesine karşılık gelir, ancak çoğu öğretmen sonunda daha da terfi eder ve 'öğretmen II' olan en yüksek maaşı alır.

Hollanda: öğretmenlerin maaşları, yerleştirmeleri ve ilerlemeleri okul düzeyinde belirlenir. Maaşlar, 1 Ekim 2021 itibarıyla üç maaş skalasının (ödenekler dahil) ağırlıklı ortalamasıdır.

Polonya: yönetmelikler, bir öğretmenin kariyerinin dört düzeyi (stajyer öğretmen, sözleşmeli öğretmen, atanmış öğretmen ve uzman öğretmen) için asgari maaşı, stajyer öğretmen maaşındaki artış yüzdesi olarak belirlemektedir. Yeni başlayan öğretmenlerin maaşı, stajyer öğretmenin maaşına karşılık gelir; 10 yıl sonraki maaş, atanmış öğretmenin maaşına karşılık gelir; 15 yıl sonra ve kariyerin zirvesinde olan maaş, uzman öğretmenin maaşına karşılık gelir. ISCED 02, 1 ve 24'te hemen tüm öğretmenler minimumdan daha yüksek bir yeterliliğe sahiptir (ISCED 5 yerine ISCED 7) ve burada bildirilenden daha yüksek bir yasal maaş alırlar. 2019/2020 akademik yılında tanıtılan BÖE ile ilgili yeni yönetmelikler, 2024/2025'ten itibaren öğretmenlik mesleğine girecek yeni nitelikli öğretmenler için minimum yeterliliği ISCED 7 olarak belirlemiştir.

Romanya: dört farklı kariyer seviyesi mevcuttur (başlangıç öğretmeni, öğretmen, öğretmenlik seviyesi I'de olan öğretmen ve öğretmenlik seviyesi II'de olan öğretmen). Başlangıç maaşı yeni başlayan bir öğretmenin maaşına karşılık gelir ve 10 yıl, 15 yıl ve en üstteki maaşlar bir öğretmenin maaşına karşılık gelir. Üst kariyer seviyelerine ilişkin bilgiler merkezi olarak tanımlanmamıştır.

Slovenya: yeni başlayan öğretmenlerin maaşı, bir öğretmenin maaşına karşılık gelir; 10 yıl sonraki maaş, kılavuz öğretmenin maaşına karşılık gelir; 15 yıl sonraki maaş, danışman öğretmenin maaşına karşılık gelir; ve kariyerinin zirvesinde, bir başdanışman öğretmenin maaşına karşılık gelir.

İsveç: yasal maaş yoktur. Öğretmen maaşları bireysel olarak belirlenmekte ve toplu sözleşmelere dayanmaktadır. Bildirilen maaşlar, ikramiye ve ödenekler de dahil olmak üzere gerçek maaşlara atıfta bulunmaktadır. Başlangıç maaşları, 2021 yılında 2 yıla kadar deneyime sahip öğretmenlerin fiili maaşlarının medyan değerlerine karşılık gelmektedir. En yüksek maaşlar, 90'ıncı yüzdalık dilimin üzerindeki fiili maaşları ifade etmektedir.

Bosna-Hersek: maaşlar, tüm bölgesel düzeylerde (Sırp Cumhuriyeti entitesi, Bosna-Hersek Federasyonu'nun kanton düzeyleri ve Brcko bölgesi) mevcut olan verilerin ağırlıklı ortalamalarıdır.

İsviçre: rapor edilen yasal maaşlar, bölgesel düzeydeki (*kantonlar*) yasal maaşların ağırlıklı ortalamalarıdır.

Lihtenştayn: maaş verileri *Gymnasien* ve *Berufsmaturitätsschulen*'deki ortaokul öğretmenlerine ilişkindir. *Realschulen* ve *Oberschulen*'deki ortaokul öğretmenleri için lütfen Ek'teki ülke sayfalarına bakın. Maaş ilerlemesinin yalnızca %12'si hizmet yıllarıyla bağlantılıdır; gerisi bütçe kararlarına ve performansına bağlıdır.

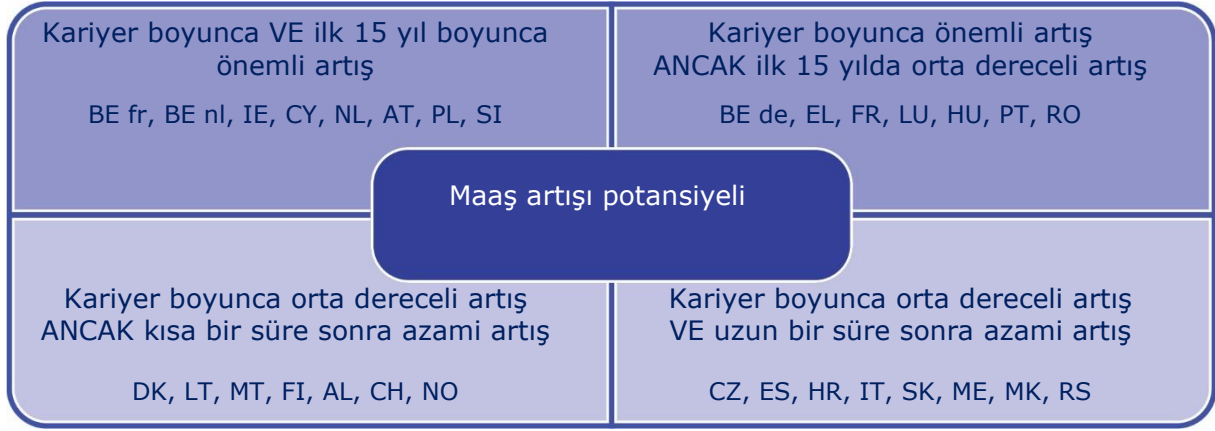
Norveç: öğretmenlerin çoğunluğu asgari yeterlilikten daha yüksek bir niteliğe sahiptir ve dolayısıyla burada bildirilenden daha yüksek bir yasal maaş almaktadırlar.

Şekil 2a, ortaokul için maaş aralığının en üstünde maaşa ulaşmak için geçen ortalama yıl sayısını ve yasal başlangıç maaşları ile kariyerin farklı aşamalarındaki maaşlar arasındaki yüzde farkını göstermektedir.

Avrupa genelinde maaş artışlarına yönelik yaklaşımlar karmaşıktır ve önemli ölçüde farklılık göstermektedir. En üst düzeydeki maaşa ulaşmak için gereken ortalama yıl sayısı gibi tek bir husus dikkate alındığında bile sistemler arasındaki farklılıklar dikkat çekicidir. Dolayısıyla Danimarka ve Hollanda'da en yüksek maaş seviyesinde ücret almak 12 yıl sürerken, Macaristan'da bu aralığın en üst seviyesine ulaşmak 42 yıl sürer.

Şekil 2a'da sunulan bilgileri kullanarak Şekil 2b, ülkeleri hizmet süresine bağlı maaş artışlarının miktarı ve zamanlamasına göre dört ana yaklaşıma göre sınıflandırmaktadır.

Şekil 2b: Öğretmen maaşlarının hizmet süresine göre artış miktarı ve zamanlamasına ilişkin yaklaşımlar, 2021/2022



Kaynak: Eurydice.

Açıklayıcı not

Şekil 2a'da sunulan maaş verilerini kullanan bu grafik, hizmet süresine bağlı maaş artışlarının miktarı ve zamanlamasına ilişkin mevcut yaklaşımları özetlemektedir.

Kariyer boyunca ve ilk 15 yıl boyunca önemli artış: tüm kariyer boyunca en az %60, ilk 15 yılda en az %40 artış.

Kariyer boyunca önemli artış ancak ilk 15 yıl boyunca orta dereceli artış: tüm kariyer boyunca en az %60 ve ilk 15 yılda %40'tan az artış.

Kariyer boyunca orta dereceli artış ancak kısa bir süre sonra azami artış: tüm kariyer boyunca ve azami 25 yıl içinde %60'tan az artış.

Kariyer boyunca orta dereceli artış ve uzun bir süreden sonra azami artış: tüm kariyer boyunca ve 25 yıldan fazla bir süre içinde %60'tan az artış.

Aşağıda yalnızca bu rakama özel ülkeye özgü notlar mevcuttur. Diğerleri Şekil 2a'dadır.

Veriler açık veri olarak mevcuttur (bkz. Ek).

Ülkeye özgü notlar

Bulgaristan ve Türkiye: bazı veriler mevcut olmadığından bu ülkeler burada sınıflandırılmamıştır.

Almanya, İsveç ve Bosna-Hersek: zaman içinde orta dereceli bir artış gösteren ülkeler, ancak en üst maaş aralığına ulaşacak ortalama yıl sayısı mevcut değil.

Estonya ve Letonya: veri mevcut değil (Şekil 2a'daki ülkeye özel notlara bakınız).

İzlanda: veri yok.

Lihtenştayn: zaman içinde önemli maaş artışı, ancak 15 yıl sonraki maaş miktarları mevcut değil.

Bir öğretmenin kariyerinin farklı aşamalarında maaş artışına ilişkin veriler dikkate alındığında dört farklı yaklaşım tespit edilebilir.

(1) Kariyer boyunca ve hizmetin ilk 15 yılı boyunca önemli maaş artışı

Birinci gruptaki ülkelerde maaşlar, tüm kariyer boyunca en az %60, ilk 15 yıl içinde ise en az %40 oranında artmaktadır.

Hizmetteki ilk 15 yıl boyunca, artış yüzdesi Belçika (Fransız ve Flaman Toplulukları) ve Avusturya'da %41 ile Kıbrıs'ta maksimum %85 arasında değişir.

Ücret aralığının en üst noktasına ulaşmak için gereken ortalama yıl sayısı Hollanda'da 12 yıl ile Belçika'nın Flaman Topluluğu'nda 36 yıl arasında değişmektedir.

(2) Kariyer boyunca önemli maaş artışı, ancak hizmetin ilk 15 yılı boyunca orta dereceli artış

İkinci grup ülkelerde maaşlar toplamda en az yüzde 60 oranında artar, ancak ilk 15 yıl içinde bu oran yüzde 40'ın altındadır.

Hizmetteki ilk 15 yıl boyunca artış yüzdesi Fransa'da %16 ile Lüksemburg'da %38 arasında değişmektedir. Kariyerin zirvesinde, artış yüzdesi Belçika'nın Almanca konuşan Topluluğu'nda %63 ile Portekiz'de %116 arasında değişmektedir.

Belçika'nın Almanca konuşan Topluluğu'nda maaş aralığının en üst noktasına ulaşmak için gereken ortalama yıl sayısı 26 yıl iken, Macaristan'da 42 yıla kadar çıkabilmektedir.

(3) Kariyer boyunca orta dereceli maaş artışı ancak kısa bir süre sonra ulaşılan azami maaş

Üçüncü grup ülkelerde ise toplam artış orta derecelidir (%60'tan az) ve bu seviyeye ulaşmak için gereken hizmet süresi maksimum 25 yıldır.

Kariyerin zirvesindeki artış yüzdesi Arnavutluk'ta %14 ile İsviçre'de %53 arasında değişir.

Maaş aralığının en üst noktasına ulaşmak için gereken ortalama yıl sayısı Danimarka'da 12 yıl ile Litvanya ve İsviçre'de 25 yıl arasında değişmektedir.

(4) Kariyer boyunca orta dereceli maaş artışı ve uzun bir süre sonra ulaşılan azami maaş

Diğer eğitim sistemlerinde öğretmenlerin orta dereceli artışları (%60'tan az) elde edebilmeleri için önemli bir hizmet süresine (en az 32 yıl) ihtiyaçları vardır.

Kariyerin zirvesindeki artış yüzdesi Sırbistan'da yüzde 16 ile İtalya'da yüzde 49 arasında değişir.

Maaş aralığının en üst noktasına ulaşmak için gereken ortalama yıl sayısı Çekya'da 32 yıl ile Hırvatistan, Slovakya, Karadağ, Kuzey Makedonya ve Sırbistan'da 40 yıl arasında değişmektedir.

Dokuz ülkede öğretmenlerin başlangıç maaşları (enflasyona göre düzeltilmiş) son 6 yılda tüm eğitim kademelerinde azaldı.

Şekil 3, fiyat enflasyonunun etkilerine göre düzeltilmiş olarak, son 6 yılda öğretmenlerin yasal başlangıç maaşlarındaki değişiklikleri göstermektedir. 2021/2022'de, 2014/2015 ile karşılaştırıldığında, verilerin mevcut olduğu eğitim sistemlerinin çoğunda öğretmenlerin başlangıç yasal maaşları arttı. Fransa, Polonya ve Slovenya'da maaşlar sabit kaldı (%3'ün altında artış). 11 eğitim sisteminde ⁽¹²⁾ en azından orta düzeyde bir artış (%3 ila %30 arasında) bulunmaktadır. Diğer dört eğitim sisteminde ⁽¹³⁾ artış daha yüksektir (%30'dan fazla). Maaşlar Bulgaristan'da (%116,1) ve Litvanya'da ISCED 02 düzeyi için (%144,7) iki katından fazla arttı.

Ancak dokuz ülkede öğretmenlerin yıllık yasal başlangıç maaşları 2014/2015'e göre azaldı ⁽¹⁴⁾. Diğer üçünde ise düşüş bazı eğitim seviyeleriyle sınırlıdır: Macaristan ve Avusturya için lise; Hollanda için ortaokul ve lise.

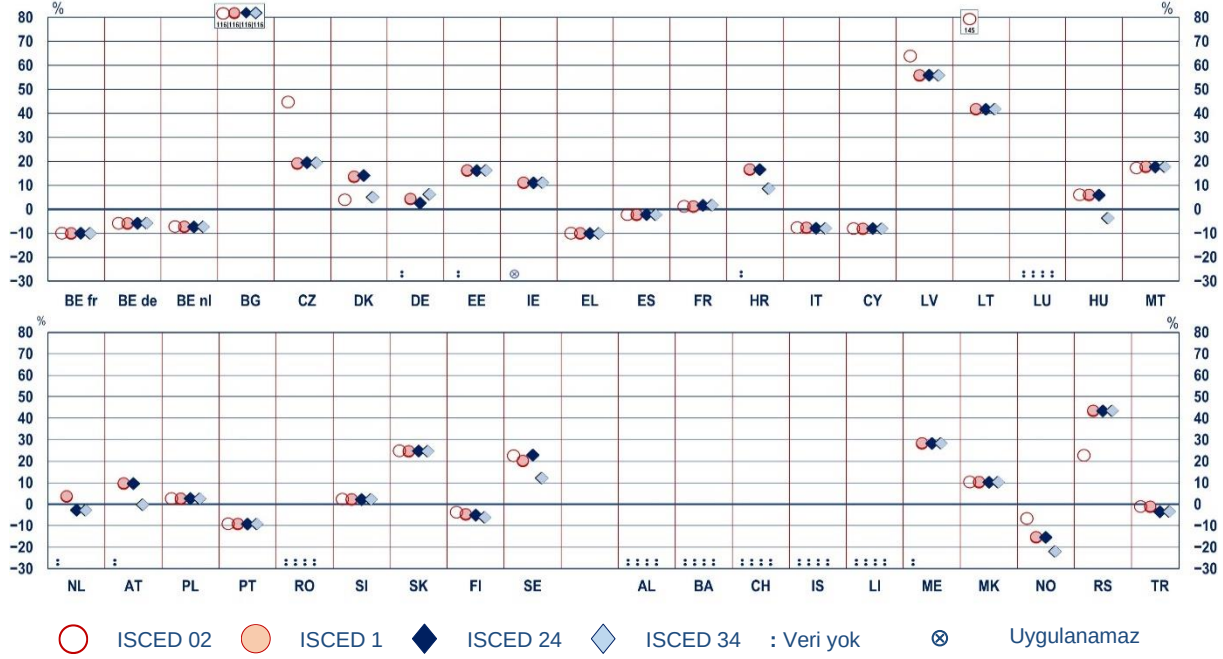
Çoğu eğitim sisteminde, 2014/2015 ile 2021/2022 yılları arasında yasal maaşlardaki değişiklikler tüm eğitim seviyelerinde aşağı yukarı aynıdır. Bununla birlikte, üç ülkede (Çekya, Letonya ve Litvanya'da) okul öncesi eğitimdeki öğretmenler, diğer eğitim seviyelerindeki öğretmenlere göre maaşlarındaki yüzdesel artıştan daha yüksek oranda yararlanmışlardır.

⁽¹²⁾ Çekya (ISCED 1, 24 ve 34), Danimarka, Almanya, Estonya, İrlanda, Hırvatistan, Malta, Slovakya, İsveç, Karadağ ve Kuzey Makedonya. Macaristan'da (okul öncesinden ortaokula kadar), Hollanda'da (ilköğretim) ve Avusturya'da (ilköğretimden ilkokuldan ortaokula kadar) bazı eğitim düzeyleri için de durum geçerlidir.

⁽¹³⁾ Bulgaristan, Letonya, Litvanya ve Sırbistan (ancak ISCED 02 için yalnızca orta dereceli artış). Çekya için yalnızca ISCED 02'de durum aynıdır.

⁽¹⁴⁾ Belçika (tüm topluluklar), Yunanistan, İspanya, İtalya, Kıbrıs, Portekiz, Finlandiya, Norveç ve Türkiye.

Şekil 3: 2014/2015 ile 2021/2022 yılları arasında öğretmenlerin yasal başlangıç maaşlarındaki yüzdelik değişim (sabit fiyatlarla)



2014/2015 ile 2021/2022 yılları arasında öğretmenlerin yasal başlangıç maaşlarındaki yüzdelik değişim (sabit fiyatlarla)

	BE fr	BE de	BE nl	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT
ISCED 02	-10.0	-5.8	-7.3	116.1	44.6	3.9	:	:	-	-10.1	-2.4	1.2	:	-7.7	-8.1	63.8	144.7	:	5.9	17.2
ISCED 1	-10.0	-5.8	-7.3	116.1	19.1	13.5	4.3	16.2	11.1	-10.1	-2.4	1.2	16.6	-7.7	-8.1	55.9	41.7	:	5.9	17.7
ISCED 24	-10.0	-5.8	-7.3	116.1	19.4	14.0	2.6	16.2	11.1	-10.1	-2.3	1.7	16.6	-8.0	-8.1	55.9	41.7	:	5.9	17.7
ISCED 34	-10.1	-5.8	-7.3	116.1	19.4	5.0	6.2	16.2	11.1	-10.1	-2.3	1.7	8.6	-8.0	-8.1	55.9	41.7	:	-3.7	17.7
	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE		AL	BA	CH	IS	LI	ME	MK	NO	RS	TR
ISCED 02	:	:	2.6	-9.2	:	2.2	24.8	-3.7	22.6		:	:	:	:	:	:	10.3	-6.7	22.6	-1.1
ISCED 1	3.6	9.7	2.6	-9.2	:	2.2	24.7	-4.6	20.2		:	:	:	:	:	28.3	10.3	-15.4	43.4	-1.1
ISCED 24	-2.7	9.7	2.6	-9.2	:	2.2	24.7	-5.1	22.8		:	:	:	:	:	28.3	10.3	-15.4	43.4	-3.5
ISCED 34	-2.7	-0.2	2.6	-9.2	:	2.2	24.7	-6.0	12.1		:	:	:	:	:	28.3	10.3	-22.0	43.4	-3.5

Kaynak: Eurydice.

Açıklayıcı not

Şekil, okul öncesi, ilkököl ve genel ortaokul ve genel lisede mesleğe girmek için gerekli asgari yeterliliğe sahip kadrolu öğretmenlerin aldıkları yıllık brüt yasal maaşlardaki (2015 fiyatlarıyla) 2014/2015 ile 2021/2022 arasındaki yüzdelik değişimi göstermektedir.

2014/2015 yılı yıllık brüt yasal maaş verileri Eurydice'in *Avrupa'daki Öğretmen ve Okul Müdürlerinin Maaşları ve Ödenekleri 2014/15* raporundan alınmıştır. Fransa, Hırvatistan, Litvanya, Malta ve Norveç'e (yalnızca ISCED 02) ilişkin veriler, karşılaştırmaya olanak sağlamak amacıyla metodolojik değişikliklere göre ayarlanmıştır.

2021/2022 için yıllık brüt yasal maaşlar, çoğu öğretmenin mesleğe daha yüksek bir yeterlilikle girdiği ve dolayısıyla daha yüksek maaş aldığı ülkeler hariç, öğretmenlik mesleğine girmek için asgari yeterliliğe sahip öğretmenleri ifade eder. Bu ülkelerde, bahsedilen yasal başlangıç maaşı bu yüksek yeterliliğe sahip öğretmenler içindir (aşağıdaki ülkeye özgü notlara bakınız).

2021/2022'deki maaşlar, önceki 6 yıldaki fiyat enflasyonunun etkilerine göre ayarlama yapmak için uyumlaştırılmış tüketici fiyatları endeksine (HICP) bölündü.

Eurostat veri tabanından [prc_hicp_aınd] (son güncelleme: 19.4.2023) çıkarılan HICP değerleri de dahil olmak üzere tüm veriler açık veri formatında mevcuttur (bkz. Ek).

Ülkeye özgü notlar

Belçika (BE fr ve BE nl): ISCED 34'teki öğretmenlerin çoğunluğu minimumdan daha yüksek bir yeterliliğe sahiptir ve bu nedenle burada dikkate alındığı şekilde daha yüksek bir yasal maaş alırlar.

Estonya: başlangıç maaşı yoktur. Şekildeki veriler, ISCED 1, 24 ve 34'te tüm öğretmenlerin alması gereken asgari yıllık brüt yasal maaşı göstermektedir. Yeterlilik düzeyine dayalı olarak tanımlanmış bir yasal maaş yoktur ve hizmet yılına dayalı bir ilerleme yoktur. ISCED 02 için asgari maaşlara yerel düzeyde karar verilir.

İrlanda: ISCED 02 hizmeti özel sektör tarafından düzenlenir ve maaşlar kurum sahipleri tarafından belirlenir.

Hirvatistan: ISCED 1 ve 24'te öğretmenlerin çoğunluğu minimumdan daha yüksek bir yeterliliğe sahiptir (ISCED 34 ile aynı) ve sonuç olarak burada ele alınan daha yüksek bir yasal maaş alırlar.

Lüksemburg: 2019'daki zaman serisindeki kırılma.

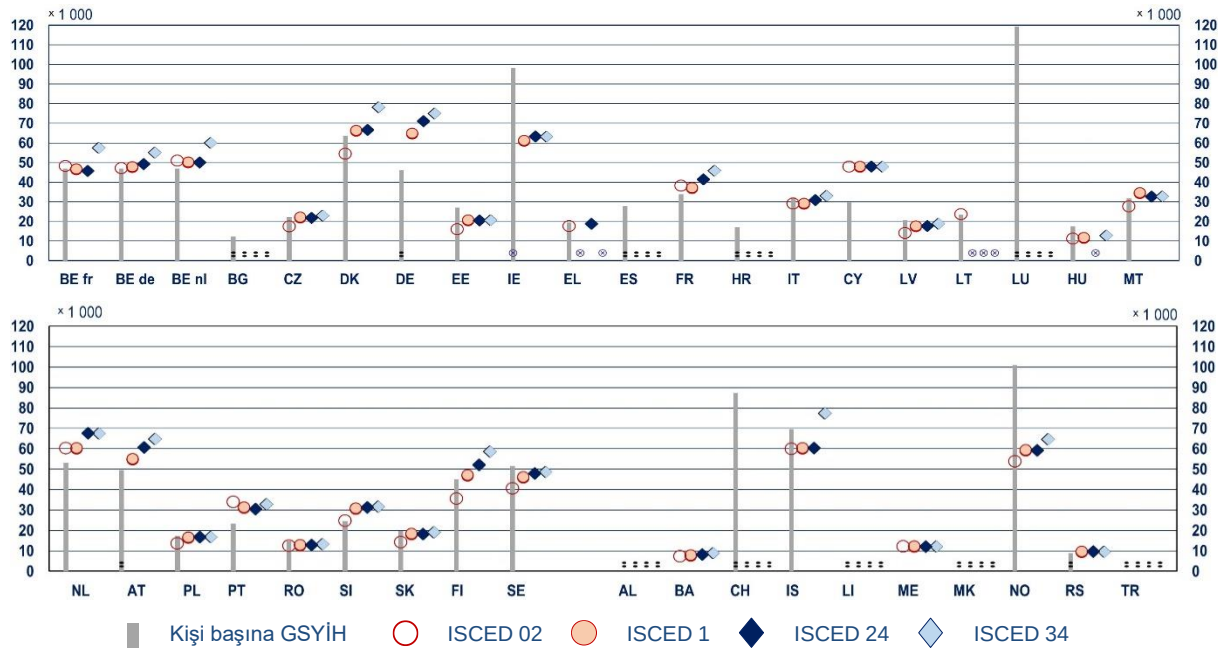
Malta: ISCED 02'deki öğretmenler için, minimum yeterlilik seviyesi ISCED 4 olmasına rağmen, minimum yasal maaş, ISCED 5'te alınan AKTS sayısına göre değişir. Şekil, ISCED 5'te 60 AKTS almış öğretmenlerin çoğunluğunun daha yüksek yasal maaşlarını göstermektedir.

Lihtenştayn: Eurostat HICP bu ülke için mevcut değildir.

Dokuz ülkede tüm eğitim seviyelerinde ortalama fiili maaşlar kişi başına düşen GSYİH'nin altındadır

Ortalama fiili maaş, yasal maaş ve diğer ek ödemeler de dahil olmak üzere, 25-64 yaş aralığındaki tüm öğretmenlerin belirli bir eğitim seviyesinde gerçekte aldıkları ağırlıklı ortalama brüt yıllık maaşı ifade eder. Bu tutara işverenin sosyal güvenlik ve emeklilik katkı payları dahil değildir ancak çalışanlar tarafından ödenen katkılar da dahildir. Ek ödemeler, öğretmenlerin temel maaşlarına ek olarak, eğitim niteliklerine ve deneyimlerine göre belirlenen ikramiye ve ödenekleri ifade etmektedir. Fiili maaş verileri ulusal idari kayıtlardan, istatistiksel veri tabanlarından, temsili örnek anketlerden veya diğer temsili kaynaklardan elde edilebilir. Ortalama fiili maaş, giriş düzeyindeki öğretmenlerin işe alınmasını ve kariyer gelişimlerini düzenleyen yasal çerçeveden etkilenir. Öğretmen maaşları genellikle mesleki deneyimle birlikte arttığından, bu aynı zamanda bir ülkedeki eğitim personelinin yaşından da etkilenir.

Şekil 4: Devlet okullarında 25-64 yaş arası öğretmenlerin ortalama yıllık brüt fiili maaşları (EUR), 2021/2022



Kaynak: Eurydice.

Açıklayıcı not

Öğretmenlerin fiili maaşları, kadrolu, pedagojik formasyon sahibi öğretmenlerin ödenekleri ve diğer mali faydalar dahil olmak üzere aldıkları ağırlıklı ortalama yıllık brüt maaşlardır. Aksi belirtilmediği sürece referans yılı, fiili maaşlar için 2021/2022 ve kişi başına düşen GSYİH için 2022'dir (istisnalar aşağıda ülkeye özel notlarda listelenmiştir).

Kişi başına düşen GSYİH ve maaşları Euroya çevirmek için kullanılan döviz kurlarına (farklı bir ulusal para biriminde raporlandığı takdirde) ilişkin veriler Eurostat veri tabanından alınmıştır: 'Kişi başına düşen ana GSYİH toplamı' [nama_10_pc] (son güncelleme: 10.5.2023) ve 'Euro/Avrupa para birimi döviz kurları' [ert_bil_eur_a] (son güncelleme: 8.3.2023).

Ülkeye özgü notlar

Belçika (BE nl): gerçek maaşlar, 2021/2022 öğretim yılındaki ortalama enflasyona göre ayarlanmış, Ocak 2022'deki genel konulardaki kadrolu öğretmenlere aittir.

Çekya: gerçek maaşlar 2021 GSYİH'si ile 2020/2021'i ifade etmektedir. ISCED 34'e ilişkin veriler, lisenin daha düşük derecelerini (ISCED 24) ve mesleki eğitimdeki genel öğretmenlerin maaşlarını içermektedir.

Danimarka: tüm düzeylerde, çalışanların ödediği emekli maaşının üçte ikisi ortalama yıllık maaştan düşülmektedir. ISCED 34 için ortalama maaş, Sorø Akademisi ve özel kurumları kapsayan ortalamayı temsil eder.

Almanya: maaşlar, *Länder* düzeyinde mevcut olan verilerin ağırlıklı ortalamasını temsil etmektedir. Hakkında veri bulunmayan

aile yardımı dikkate alınmaz.

İrlanda: bildirilen gerçek maaşlar, Şubat 2022'deki ikinci maaş bordrosunun ortalamasına dayanmaktadır (tam zamanlı eşdeğerler). ISCED 02 hizmeti özel sektör tarafından organize edilmektedir.

Yunanistan: ISCED 1'e ilişkin veriler, ISCED 02'deki ve özel ihtiyaçlar eğitimindeki öğretmenleri içermektedir. ISCED 34'e ilişkin veriler, ISCED 24 düzeyine ulaşmaya yönelik ortaokul eğitimi, özel ihtiyaçlar eğitimi, mesleki eğitim ve yetişkin eğitimi programlarındaki öğretmenleri içerir.

Fransa: gerçek maaşlar ve GSYİH 2020 yılına aittir ve Mayotte hariç Fransa'nın tamamını kapsamaktadır. ISCED 24 ve 34 için gerçek maaşlar daha geniş bir öğretmen nüfusunu kapsamaktadır (örneğin beden eğitimi öğretmenleri, *professeurs d'enseignement général des collèges* (PEGC) ve genel programlarda görev yapan VET öğretmenleri). ISCED 02 ve 1 için, tam öğretim süresinin %50 veya daha fazlasına karşılık gelen öğretim yükümlülüklerinden kısmen muaf tutulan öğretmenler okul müdürü olarak kabul edilir.

Letonya: yalnızca %90 veya daha fazla çalışan öğretmenlerin maaşları dikkate alınır. Arzi/ara sıra yapılan ek ödemeler dahil değildir.

Litvanya: ISCED 02'deki öğretmenlere ilişkin veriler, ilk ve orta öğretimde çalışan öğretmenleri ve pedagojik formasyonu tamamlamamış ya da eksik olan öğretmenleri içermektedir.

Macaristan: ISCED 02'ye ilişkin veriler, Avrupa Topluluğu'ndaki (NACE) 85.1 ve Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırması (ISCO) 2342'deki ekonomik faaliyetlerin istatistiksel sınıflandırmasındaki öğretmenleri içerir. ISCED 1'e ilişkin veriler aynı zamanda ISCED 24'ü de kapsamaktadır ve NACE 85.2, NACE 85.3 ve ISCO 2341'deki öğretmenleri içermektedir. ISCED 34 verileri NACE 85.31 ve ISCO 2330'daki öğretmenleri içerir.

Malta: fiili maaşlara ilişkin veriler 10 Eylül 2021 ile 9 Eylül 2022 arasındaki döneme ilişkindir ve bu da maaşların biraz fazla tahmin edilmesine yol açmaktadır. Gerçek maaşlar, ekstra müfredat görevleri için yapılan ödemeleri içerir.

Avusturya: okul öncesi eğitim büyük ölçüde anaokullarında verilmektedir ve bununla ilgili veri bulunmamaktadır. Okullarda okul öncesi aşamadan ilköğretim öğretmenleri sorumludur. ISCED 34'te mesleki programlar dahildir.

Polonya: Okul Eğitim Bilgi Sisteminde (SIO) Ocak 2022'den Ağustos 2022'ye kadar toplanan veriler tüm yıla yansıtılmıştır. Geçici ikamelere ilişkin ödemeler hariçtir.

Portekiz: ortalama yıllık brüt maaş, Mayıs 2022'de ödenen maaşlar esas alınarak hesaplanır. Ortaokul ve lisedeki öğretmenlerin tahsisi, ilgili öğretim yüklerine göre yapılır. ISCED 24 ve 34 öğretmenleri, maaş birleşimi üzerinde önemli bir etki olmaksızın, haftalık öğretim sürelerinin bir kısmını mesleki programlara tahsis edebilirler.

Slovenya: gerçek maaşlar, 2021 GSYH ile 2020/2021 öğretim yılına (geçici veriler) dayanmaktadır. Hesaplamalar, tüm yıl boyunca aynı işveren için tam zamanlı çalışan öğretmenlere (her yaştan) yapılan ödemelere dayanmaktadır. Bazı ek ödemeler ve ödenekler (yıllık tatil ikramiyesi, çalışma sırasındaki yemeklerin geri ödenmesi, seyahat masraflarının geri ödenmesi, uzun hizmet ödülü (*jubilejna nagrada*)) dahil edilmemiştir. ISCED 02 verileri, ISCED 1'deki okul öncesi öğretmenleri içerir. ISCED 34 verileri, mesleki eğitimdeki genel ders öğretmenlerini ve ISCED 34 öğrencileri için yurtlardaki eğitimcileri içerir.

Slovakya: gerçek maaşlara okul müdürlerinin maaşları da dahildir.

Finlandiya: gerçek maaşlar, 2021 GSYİH'si ile Ekim 2021'i göstermektedir. Okul öncesi öğretmenlerine ilişkin veriler, ISCED 02'deki öğretmenlerin çoğunluğunu oluşturan (çocuk bakıcıları hariç) anaokulu öğretmenlerinin maaş verileriyle ilgilidir.

İsveç: gerçek maaşlar ve GSYİH 2021 yılına aittir. ISCED 34 verileri aynı zamanda mesleki eğitimdeki genel öğretmenleri de içermektedir.

Arnavutluk, Bosna-Hersek, Lihtenştayn, Karadağ, Kuzey Makedonya ve Türkiye: GSYİH mevcut değildir.

Bosna-Hersek: rapor edilen gerçek maaşlar, tüm kanton ve birimlerdeki öğretmenlerin anketlerden hesaplanan veya yasal maaşlardan tahmin edilen gerçek maaşlarının ortalamasını temsil etmektedir.

İzlanda: veriler, özel ihtiyaç okullarındaki öğretmenleri ve tam nitelikli olmayan öğretmenleri içerir. ISCED 02 verileri, sorumlulukları çocukların bakımını ve eğitimini içeren çalışanları ve öğretmen yardımcılarını olarak sınıflandırılanları (yaklaşık %50) hariç tutar, ancak ISCED 1'deki öğretmenleri içerir. ISCED 1 verileri, ISCED 24'teki öğretmenleri (tek yapı) içerir. ISCED 34 verileri mesleki eğitimdeki öğretmenleri içerir.

Norveç: Norveç Yerel ve Bölgesel Yönetimler Birliği tarafından istihdamı çok serbest (değişken) olanlar hariç olmak üzere belediyelerden yılda bir kez 1 Aralık'ta toplanan veriler (Kasım ayında kazanılan ve Aralık ayında ödenen maaşlar).

Sırbistan: fiili maaşlara ilişkin veriler, ödenekler ve ek ödemeler de dahil olmak üzere öğretmenlerin ortalama aylık maaşına ilişkin tahminlerdir. ISCED 02'ye ilişkin veriler merkezi düzeyde mevcut değildir. ISCED 1'e ilişkin veriler, ISCED 24'e (tek yapı) ilişkin verileri içerir. Tüm veriler okul müdürlerinin maaşlarını içermektedir.

Şekil 4, her ülkedeki kişi başına düşen GSYİH ile birlikte eğitim düzeyine göre ortalama fiili maaşları göstermektedir. Kişi başına düşen GSYİH, bir ülkenin ekonomik performansının ve aynı zamanda bir ülkedeki yaşam standardının bir göstergesi olarak kullanılır. Öğretmenlerin ortalama fiili maaşlarının kişi başına düşen GSYİH ile karşılaştırılması, öğretmenlerin yaşam standartlarına ilişkin bir tahmin ve daha az ölçüde de ekonomik refahlarının bir göstergesini sağlar.

Genel olarak ortalama fiili maaş düzeyi, bir ülkenin kişi başına düşen GSYİH'si ile ilişkilidir: kişi başına düşen GSYİH ne kadar yüksekse, öğretmenlerin ortalama fiili maaşı da o kadar yüksek olur. Bu nedenle, en düşük ortalama fiili maaşlar çoğunlukla kişi başına düşen GSYH'nin en düşük olduğu (20.000 Avro veya daha az) ülkelerde görülmektedir: Letonya, Macaristan, Polonya, Romanya, Slovakya ve Sırbistan. En yüksek fiili maaşlar, kişi başına düşen GSYH'nin en yüksek olduğu ülkelere aittir (40.000 Avro veya daha fazla): Belçika (tüm topluluklar), Danimarka, Almanya, İrlanda, Hollanda, Avusturya, Finlandiya, İsveç, İzlanda ve Norveç.

Öğretmenlerin ortalama fiili maaşları, 13 eğitim sisteminde ⁽¹⁵⁾ tüm veya çoğu eğitim kademesinde kişi başına düşen GSYİH'nin üzerindedir. Diğer üç eğitim sisteminde de bir veya iki eğitim düzeyi için durum

⁽¹⁵⁾ Belçika (Almanca Konuşan ve Flaman Toplulukları), Fransa, Kıbrıs, Hollanda, Portekiz ve Slovenya'daki tüm eğitim seviyeleri için. Almanya, Avusturya ve Sırbistan'da, ISCED 1, 24 ve 34 için (ISCED 02 için veri mevcut değildir). ISCED 02 hariç Danimarka, Malta ve Finlandiya'da da aynıdır.

aynıdır: Çekya, İtalya ve İzlanda'da yalnızca üst orta eğitim için; Belçika'nın Fransız Topluluğu'nda hem okul öncesi hem de lise eğitimi için. Öğretmenlerin ortalama fiili maaşları Almanya ve Kıbrıs'ta; Fransa'da bir veya iki eğitim düzeyi için (lise eğitimi) ve Portekiz'de (okul öncesi ve lise eğitimi) kişi başına düşen GSYİH'den %35 daha yüksektir.

Buna karşılık, 13 eğitim sisteminde ⁽¹⁶⁾ tüm veya çoğu eğitim düzeyi için kişi başına düşen GSYİH'nin altındadır. Durum, Danimarka, Malta ve Finlandiya'da yalnızca okul öncesi eğitim için ve Belçika'nın Fransız Topluluğu'nda hem ilköğretim hem de ortaöğretim için geçerlidir. Öğretmenlerin ortalama fiili maaşları, İrlanda ⁽¹⁷⁾ ve Norveç'te tüm eğitim seviyelerinde ve Estonya ve Macaristan'da yalnızca okul öncesi eğitimde kişi başına düşen GSYİH'den en az %35 daha düşüktür.

Bölüm 2. Okul müdürlerinin maaşları

Okul müdürlerinin, okullardaki öğretme ve öğrenme kalitesinin artırılmasında önemli bir rolü vardır (OECD, 2008; Avrupa Komisyonu, 2020). Bir okula liderlik etmek, profesyonel bağlılığı sağlam yönetim, pedagojik beceri ve iletişim becerileriyle birleştirir. Öğrenmeye yardımcı olan etkili ve çekici bir ortam yaratmak için stratejik bir vizyon gerekir ⁽¹⁸⁾.

Okul liderlerinin sorumlulukları aynı zamanda okulların farklı alanlarda sahip olduğu özerklik düzeyine de bağlıdır: insan kaynakları veya finansal kaynakların yönetimi, içerik ve süreçlerin öğretilmesi (Avrupa Komisyonu / EACEA / Eurydice, 2020). Bu alanların birçoğunda daha yüksek düzeyde okul özerkliği, daha geniş sorumluluklar ve okul düzeyinde yönetilmesi gereken daha fazla görev anlamına gelir ⁽¹⁹⁾. Okul liderlerinin, farklı eğitim ve öğretim düzeyleri, işgücü piyasası ve yerel topluluk arasında giderek artan bir şekilde bağlantı kurması gerekir ⁽²⁰⁾. Ayrıca, okulu erken bırakmayla mücadeleye yardımcı olan tüm okulu kapsayan bir yaklaşımın şekillendirilmesinde de belirleyici bir role sahiptirler (Avrupa Komisyonu, 2015).

Avrupa eğitim sistemlerinin yarısında okul müdürlerinin atanırken en az 5 yıllık mesleki deneyime sahip olmaları gerekmektedir.

Okul müdürleri işe alındıkları sırada genellikle öğretmenlik ve farklı liderlik rollerinde birkaç yıllık mesleki deneyime sahiptirler. Bazı eğitim sistemlerinde, asgari yeterlilik şartının yanı sıra, okul müdürlerinin eğitim alanında asgari sayıda yıllık mesleki deneyime sahip olması, belirli liderlik ve yönetim eğitimi kurslarını takip etmesi ve/veya sertifikasyon sürecinden geçmesi gerekir (bkz. Şekil 5).

Ülkelerin büyük çoğunluğunda okul müdürlerinin eğitim sektöründe mesleki deneyime sahip olması gerekir. En yaygın olarak bu, öğretmenlik uygulamasına atıfta bulunur, ancak bazı durumlarda, örneğin kariyer basamaklarında üst düzey öğretmen pozisyonlarında geçirilen süre veya eğitimdeki bazı liderlik işlevlerinde deneyim gibi daha üst düzey öğretmen sorumlulukları talep edilir. Gerekli deneyimin süresi Fransa (okul öncesi ve ilköğretim), Litvanya ve Türkiye'de 2 yıllık öğretmenlik deneyiminden Malta'da 14 yıla (okul müdür yardımcısı, bölüm başkanı, danışman veya kapsayıcı eğitim koordinatörü olarak 4 yıl dahil) kadar değişmektedir. Tüm eğitim seviyelerinde en sık aranan öğretmenlik deneyimi 5 yıldır.

⁽¹⁶⁾ Estonya, Yunanistan, Letonya, Macaristan, Polonya, Romanya, Slovakya, İsveç ve Norveç'teki tüm eğitim seviyeleri için. Aynı zamanda, ISCED 02 için veri bulunmayan İrlanda'da ve diğer üç ülkede üst düzey ortaöğretim hariç tüm eğitim düzeyleri için de geçerlidir (Çekya, İtalya ve İzlanda).

⁽¹⁷⁾ Okul öncesi eğitime ilişkin veri bulunmamaktadır.

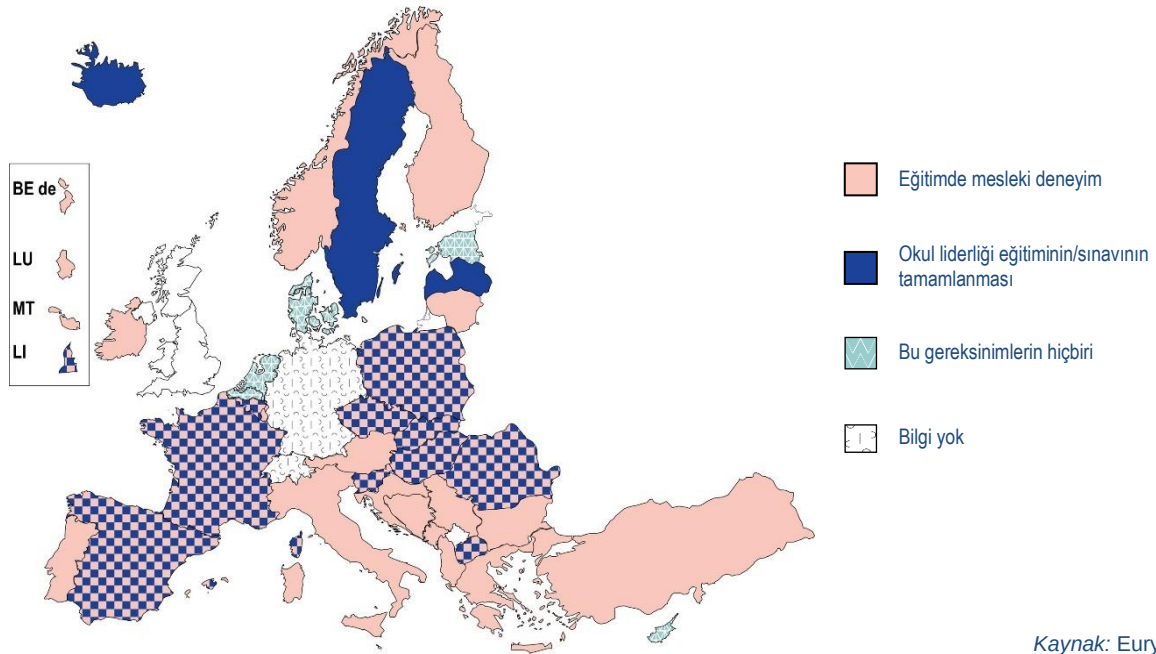
⁽¹⁸⁾ Eğitimde etkili liderliğe ilişkin Konsey sonuçları, 2014/C 30/02.

⁽¹⁹⁾ Komisyon personeli çalışma belgesi – Okul gelişimi ve hayata harika bir başlangıç için mükemmel öğretim hakkındaki belge iletişimine eşlik eden, SWD(2017) 165 final, s. 9.

⁽²⁰⁾ Eğitimde etkili liderliğe ilişkin Konsey sonuçları, 2014/C 30/02.

14 eğitim sisteminde ⁽²¹⁾, ilgili yönetim veya liderlik işlevlerinde sertifikasyon ve/veya okul müdürleri için özel eğitim gerekmektedir. Fransa (ortaöğretim düzeylerinde), Macaristan, Polonya, Romanya, Slovenya ve Kuzey Makedonya'da adayların, örneğin bir sınavı geçerek liderlik yeterliliklerinin kanıtını göstermeleri gerekmektedir. Belçika (Fransız Topluluğu), Çekya, İspanya, İsveç ve İzlanda'da adayların okul müdürlerine yönelik özel bir eğitim kursunu tamamlamış olmaları gerekir. Letonya, Slovakya ve Lihtenştayn'da bu gereklilik, sürekli mesleki gelişim kursunu ifade eder.

Şekil 5: Okul müdürü olmak için üst düzey gereksinimler (ISCED 02, 1, 24 ve 34), 2021/2022



Kaynak: Eurydice.

Eğitimde gerekli asgari mesleki deneyimin yıl cinsinden uzunluğu

BE fr	BE de	BE nl	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT
3	5	-	5	3-5	-	:	-	5	8	5	2; 4	5; 8	5	-	-	2	5	4	14
NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE		AL	BA	CH	IS	LI	ME	MK	NO	RS	TR
-	5; 6	5	5	5	5	5	-	-		5	5	:	-	3	5	5	3; 4	10; 8	2

Açıklayıcı not

Veriler açık veri olarak mevcuttur (bkz. Ek).

Ülkeye özgü notlar

Belçika (BE fr): Şeklin altındaki tablo okul müdürü olarak işe alım için gereklilikleri göstermektedir. 2 yıllık stajın ardından okul müdürleri, okul müdürlerine yönelik başlangıç eğitim modüllerini başarıyla tamamlamaları ve en az 6 yıllık deneyime sahip olmaları koşuluyla kalıcı olarak atanabilirler.

Belçika (BE de): ilkokul öncesi okullar her zaman ilkokullarla birleştirilmiştir. Okul müdürlerine yönelik özel eğitimin, okul müdürü olarak atanmasını takip eden 5 yıl içerisinde tamamlanması gerekmektedir.

Çekya: gerekli mesleki deneyimin süresi eğitim düzeyine göre artar: okul öncesi eğitim için en az 3 yıl, ilk ve orta öğretim için 4 yıl ve lise eğitimi için 5 yıl. Belirli bir eğitim/çalışma programı, yaşam boyu öğrenme programı veya yönetim alanında lisans derecesi, işe alımdan itibaren 2 yıl içinde başarıyla tamamlanmalıdır.

Danimarka: resmi düzenlemelerin bulunmamasına rağmen, genellikle bir liderlik eğitimi kursu gereklidir.

Almanya: gereksinimlere *eyaletler* düzeyinde karar verilir.

Estonya: okul müdürü adaylarının liderlik yeterliliklerini göstermeleri gerekmektedir. Her ne kadar yeni okul müdürlerinin birçoğu okul müdürlerine yönelik bir eğitim kursunu tamamlasa da, herhangi bir resmi eğitim veya sınava gerek yoktur.

İrlanda: ISCED 02 hizmeti özel sektör tarafından organize edilmektedir. İlköğretime ilişkin veriler 80'den fazla öğrencisi olan okullara ilişkindir; 80 veya daha az öğrencisi olan okullarda okul müdürleri için asgari öğretmenlik veya diğer eğitim deneyimi gerekli değildir.

İspanya: okul yönetimi konusunda en az 120 saatlik özel bir eğitim kursu gereklidir. En azından her 8 yılda bir, okul müdürlerinin ek bir okul müdürleri yönetimi kursunu tamamlaması gerekir.

⁽²¹⁾ Belçika'nın Fransız Topluluğu, Çekya, İspanya, Fransa, Letonya, Macaristan, Polonya, Romanya, Slovenya, Slovakya, İsveç, İzlanda, Lihtenştayn ve Kuzey Makedonya'da.

Fransa: okul öncesi ve ilköğretimde okul müdürlerinin 2 yıllık öğretmenlik deneyimine sahip olmaları gerekmektedir. Ortaöğretimde, 4 yıllık öğretmenlik deneyimi ve okul müdürleri için rekabetçi bir sınav (*concours de recrutement des personnels de direction*) gereklidir.

Hırvatistan: okul öncesi eğitimde okul müdürlerinin 5 yıllık deneyime sahip olmaları gerekmektedir; ilköğretim ve ortaöğretimde 8 yıllık deneyim aranmaktadır.

Letonya: önceki öğretmenlik deneyimi üst düzey düzenlemelere göre zorunlu değildir. Bununla birlikte, yerel yönetimler minimum sayıda yıllık deneyim gerektirebilir.

Litvanya: liderlik konusunda bir yıllık deneyim gereklidir.

Lüksemburg: şekildedeki bilgiler yalnızca ortaöğretim düzeyine ilişkindir. Okul öncesi ve ilköğretimde böyle bir okul müdürü yoktur. Okul komitesinin başkanı okulun yönetiminden sorumludur. Okul öğretmenlerinin çalışmaları ilgili bölge müdürlüğü tarafından organize edilmektedir.

Malta: ISCED 02 düzeyindeki kurumlar ilkokulların bir parçasını oluşturur. Gereken asgari mesleki deneyim, 10 yıllık öğretmenlik uygulamasının yanı sıra okul müdürü yardımcısı, bölüm başkanı, danışman veya kapsayıcı eğitim koordinatörü olarak 4 yıldan oluşur.

Avusturya: okul öncesi eğitim için, şekil ilkokullarda düzenlenen hizmete atıfta bulunmaktadır. Ancak okul öncesi eğitim esas olarak il düzeyinde anaokullarında düzenlenmektedir. İlköğretim için en az 5 yıl, ortaöğretim için en az 6 yıl öğretmenlik deneyimi gerekmektedir.

Finlandiya: ilk ve orta öğretimde okul müdürlerinin liderlik ve yönetim alanında bir yeterliliğe veya deneyime sahip olmaları gerekmektedir. Ayrıca mesleki deneyime de ihtiyaçları vardır, ancak mevzuat bunu asgari yıl sayısı olarak tanımlamamaktadır. Okul öncesi eğitimde, liderlik becerilerinden başka gereklilik yoktur. Bu eğitim düzeyi için mesleki deneyim gerekmemektedir.

İsviçre: gereksinimlere *kantonlar* düzeyinde karar verilir.

Lihtenştayn: okul öncesi okullar ilkokullarla birleştirilmiştir. Okul müdürü pozisyonlarının çoğu tam zamanlı pozisyonlar değildir.

Kuzey Makedonya: okul öncesi eğitimdeki okul müdürleri için eğitim alanında herhangi bir mesleki deneyim gerekmemektedir.

Norveç: ilköğretim için en az 3 yıllık, ortaöğretim için ise 4 yıllık öğretmenlik deneyimi gereklidir.

Sırbistan: okul öncesi eğitim için en az 10 yıllık, ilk ve orta öğretim için ise 8 yıllık öğretmenlik deneyimi gerekmektedir.

Beş eğitim sisteminde, 15 yıllık deneyime sahip öğretmenlerin maaşı, eğitimin bazı veya tüm düzeylerinde okul müdürlerinden daha yüksektir

Okul müdürlerinin maaş ilerlemesi deneyim, performans, sorumlulukların niteliği ve sayısı gibi çeşitli kriterlere bağlı olabilir. Verilerin mevcut olduğu ülkelerin ⁽²²⁾ yarısında okul özelliklerinin okul müdürlerinin maaşı üzerinde etkisi vardır. Okulun özellikleri arasında en yaygın olanı okulun büyüklüğüdür (örneğin öğrenci sayısı veya sınıf sayısı). Dikkate alınabilecek diğer özellikler arasında okulun konumu, eğitim düzeyi, özel eğitime ihtiyacı olan öğrenci sayısı ve farklılaştırılmış öğretimin sağlanması yer alır.

Şekil 6 okul müdürleri için asgari yasal başlangıç maaşını göstermektedir. En küçük ve en büyük okullarda okul müdürlerinin başlangıç maaşları, okul büyüklüğüne göre çeşitli maaş aralıklarının bulunduğu eğitim sistemleri için bir aralık olarak gösterilmektedir. Şekil 6 ayrıca 15 yıllık deneyime sahip öğretmenlerin yasal maaşlarını da göstermektedir. 15 yıllık deneyime sahip öğretmenlerin yasal maaşları ile yeni başlayan okul müdürlerinin yasal maaşları arasındaki fark, bir öğretmenin kariyeri boyunca okul müdürü olmasının ekonomik açıdan ne kadar çekici olabileceğinin bir göstergesi olabilir. Yıllık brüt yasal maaşlar, ülkeler arasındaki fiyat düzeyi farklılıklarını ortadan kaldırmak ve uluslararası karşılaştırmayı kolaylaştırmak için kullanılan yapay bir ortak referans para birimi olan PPS'ye dönüştürülür.

Bir okul müdürünün asgari yasal maaşı, tüm eğitim düzeylerinde 15 yıllık deneyime sahip öğretmenlerle karşılaştırıldığında daha yüksektir ve buna ilişkin veriler 21 eğitim sisteminde mevcuttur ⁽²³⁾. Aynı durum diğer dört eğitim sistemindeki bazı eğitim düzeyleri için de geçerlidir: Belçika'nın Flaman Topluluğu'nda okul öncesi ve ilköğretim için; İrlanda ve Yunanistan'da orta öğretim için; ve Avusturya'da lise eğitimi için. Maaşlar arasındaki fark özellikle okul müdürlerinin öğretmenlerin iki katı kadar kazandığı İtalya'da çok yüksektir.

⁽²²⁾ Yunanistan, İspanya, Letonya, Litvanya, Malta, Hollanda, Portekiz ve Karadağ'daki tüm eğitim düzeyleri için; Belçika (tüm topluluklar), İrlanda, Hırvatistan, Avusturya, Finlandiya ve Kuzey Makedonya'daki bazı eğitim seviyeleri için.

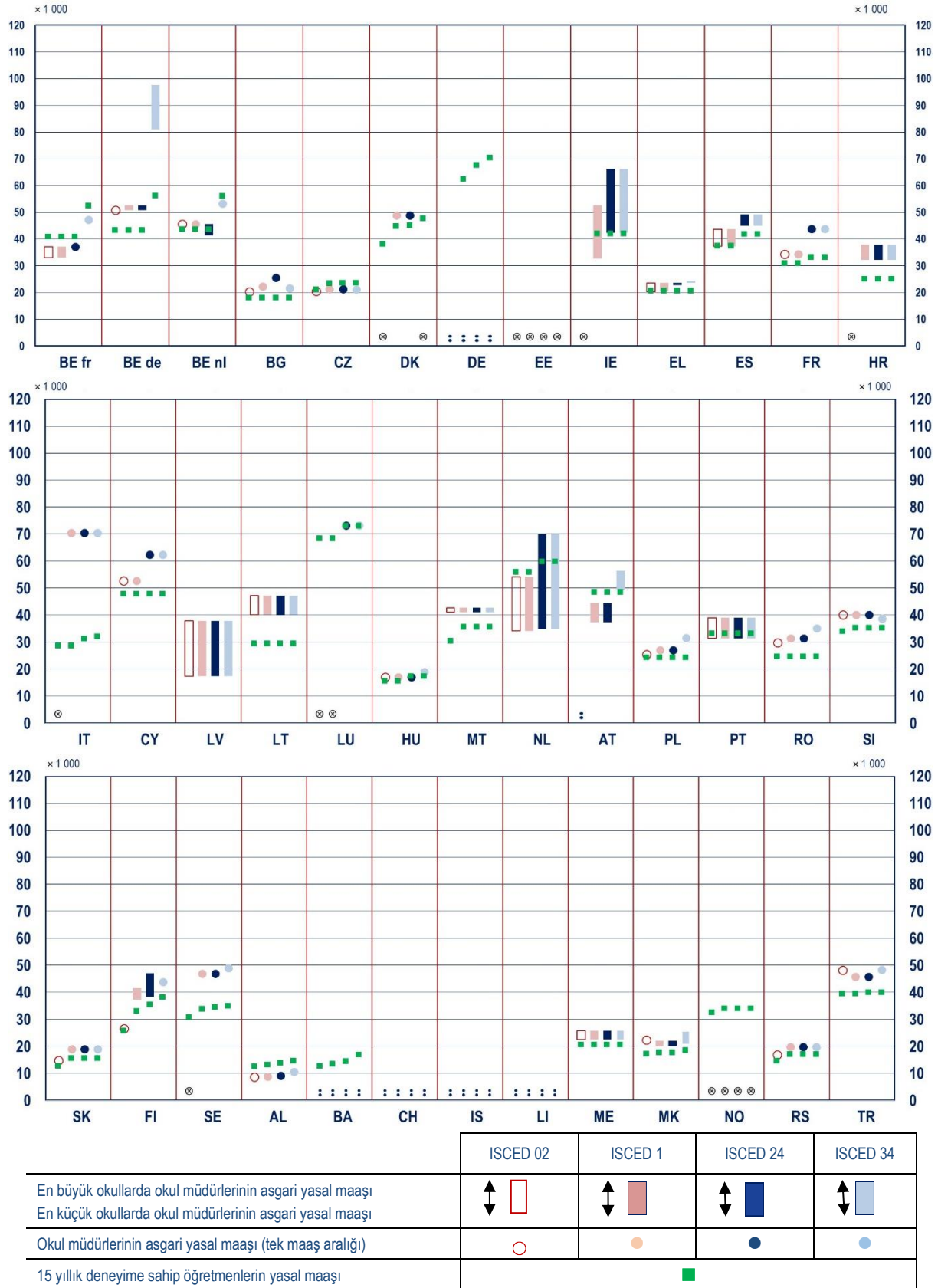
⁽²³⁾ Belçika'nın Almanca Konuşan Topluluğu, Bulgaristan, Danimarka, İspanya, Fransa, Hırvatistan, İtalya, Kıbrıs, Litvanya, Macaristan, Malta, Polonya, Romanya, Slovenya, Slovakya, Finlandiya, İsveç, Karadağ, Kuzey Makedonya, Sırbistan ve Türkiye'de.

Buna karşılık, Belçika'nın Fransız Topluluğu ve Arnavutluk'ta ⁽²⁴⁾ okul müdürlerinin asgari yasal maaşı, tüm eğitim seviyelerinde 15 yıllık deneyime sahip öğretmenlerin maaşından daha düşüktür. Aynı durum, Belçika'nın Flaman Topluluğu (lise), Hollanda (okul öncesi ve ilköğretim) ve Avusturya'daki (ilköğretim ve ortaöğretim) bazı eğitim düzeyleri için de geçerlidir.

Okul müdürlerinin başlangıç maaşının okulun büyüklüğüne göre değiştiği bazı ülkelerde, en küçük okullardaki okul müdürlerinin yasal maaşları, 15 yıllık deneyime sahip öğretmenlerle karşılaştırıldığında daha düşüktür ancak Belçika'nın Flaman Topluluğu (ortaöğretim), İrlanda (ilköğretim), Yunanistan (okul öncesi ve ilköğretim) Hollanda (ortaöğretim) ve Portekiz'in (tüm eğitim düzeyleri) en büyük okullarındakiler için daha yüksektir.

⁽²⁴⁾ Çekya için, liderlik için ek ödenek (liderlik düzeyine göre öğretmen maaşının %15-60'ı) şekle dahil edilmediğinden, okul müdürlerinin yasal maaşı olduğundan düşük hesaplanmıştır.

Şekil 6: Asgari yeterliliğe ve 15 yıllık deneyime sahip öğretmenlerin maaşları ile karşılaştırıldığında, okul müdürlerinin yıllık brüt yasal asgari maaşları (PPS cinsinden), 2021/2022



Kaynak: Eurydice.

Acıklayıcı not

Uluslararası karşılaştırmayı kolaylaştırmak amacıyla maaşlar ulusal para birimlerinden PPS'ye çevrildi. PPS, ülkeler arasındaki fiyat seviyesi farklılıklarını ortadan kaldıracak şekilde mekansal karşılaştırmalar amacıyla ekonomik toplamın hacmini ifade etmek için kullanılan yapay bir ortak referans para birimidir. PPS değerleri, ulusal para birimlerinin ilgili satın alma gücü paritesine bölünmesiyle elde edilir. Gerçek bireysel tüketimler [prc_ppp_ind] için Eurostat 2020 verileri satın alma gücü pariteleri (AB-27 = 1) kullanıldı (son güncelleme: 27.4.2023).

Öğretmenlere yönelik maaş verileri, bu şekilde, öğretmenlerin çoğunun mesleğe daha yüksek yeterlilikle girdiği ve dolayısıyla daha yüksek maaş aldığı ülkeler hariç, öğretmenlik mesleğine girmek için gereken asgari yeterliliğe sahip, tam zamanlı, tam nitelikli yeni başlayan öğretmenlerin yasal maaşlarına atıfta bulunmaktadır. Bu ülkelerde, bahsedilen yasal başlangıç maaşı bu yüksek yeterliliğe sahip öğretmenler içindir (aşağıdaki ülkeye özgü notlara bakınız).

Veriler açık veri olarak mevcuttur (bkz. Ek).

Ülkeye özgü notlar

Belçika (BE fr ve BE nl): ISCED 34'teki öğretmenlerin çoğunluğu minimumdan (ISCED 7'de) daha yüksek yeterliliğe sahiptir ve bu nedenle burada bildirilenden daha yüksek bir yasal maaş alırlar.

Bulgaristan: öğretmenlerin 15 yıl sonraki maaşları, başöğretmen yönetmeliğiyle belirlenen asgari yasal maaşa karşılık gelmektedir. Yönetim ödeneği performansa bağlı olarak değiştiği için dahil edilmemiştir.

Çekya: okul müdürleri ve öğretmenler için gösterilen maaşlar, kamu sektörü maaş bilgi sistemi (ISS) veritabanına göre her maaş kategorisindeki öğretmenlerin tahmini oranı ve maaş notu ve iki maaş tablosu ile hesaplanan ağırlıklı ortalamalardır. Okul müdürlerine, bu şekilde dikkate alınmamış olan liderlik için ek bir ödenek verilmektedir (genellikle maaş aralığına göre öğretmen maaşının en yüksek maaş derecesinin %15-60'ı). ISCED 34'teki öğretmenler için veriler, *gymnazia*'nın alt sınıfları (ISCED 24) ve mesleki eğitimdeki genel öğretmenlerin maaşlarını içerir.

Danimarka: yönetim ödeneği, miktar yerel düzeyde kararlaştırıldığı için okul müdürleri için bildirilen yasal maaşlara dahil değildir (ISCED 34'te, okul müdürlerinin maaşları okul yönetim kurulu ile müzakere edilir ve ödenekleri içerir). Öğretmenlere ilişkin veriler, merkezi olarak tanımlanan yasal maaşların payını göstermektedir. Toplu sözleşmelerde belirtildiği gibi, yasal maaşlarının bir kısmına yerel düzeyde karar verilmesi gerekir. ISCED 1 öğretmenlerinin maaşları, ISCED 1'in 1. sınıfındaki (*børnehaveklasseledere*) öğretmenlerin maaşları ile ISCED 24'teki öğretmenlerle aynı profil ve maaşa sahip olan 2 ila 7. sınıflardaki öğretmenlerin maaşları arasındaki ağırlıklı ortalamalardır.

Estonya: okul müdürleri için yasal maaş yoktur. Maaşları yerel özerklik meselesidir. Öğretmen maaşları, tüm öğretmenlerin alması gereken asgari ücreti ifade etmektedir. Nitelik düzeyine dayalı bir yasal maaş ve hizmet yılına dayalı bir ilerleme yoktur. ISCED 02 için asgari maaşlara yerel düzeyde karar verilir.

İrlanda: ISCED 02 hizmeti özel sektör tarafından düzenlenir ve maaşlar ortam sahipleri tarafından belirlenir.

İspanya: gösterilen yasal maaşlar bölgesel düzeydeki (*comunidades autonomas*) maaşların ağırlıklı ortalamalarıdır.

Hırvatistan: ISCED 1 ve 24'te öğretmenlerin çoğunluğu minimumdan daha yüksek bir yeterliliğe sahiptir (ISCED 34 ile aynı) ve sonuç olarak burada bildirilenden daha yüksek bir yasal maaş alırlar.

İtalya: okul müdürlerinin yasal maaşı, tüm okul müdürleri için ortak olan sabit bir kısımdan ve bölgelere göre değişen değişken bir kısımdan oluşur. Bu değişken kısım ağırlıklı ortalama olarak hesaplanır. İlköğretim öncesi eğitim, kamu sektöründeki ilköğretim ve ortaöğretim okullarına eklenmiştir.

Letonya: resmi düzenlemeler yalnızca haftalık 30 saatlik çalışma için asgari öğretmen maaşını tanımlamaktadır. Okul müdürleri, öğretmenlerin iş yüklerine ve okul bütçesine bağlı olarak maaşlarına karar verir.

Lüksemburg: okul öncesi ve ilköğretimde böyle bir okul müdürü yoktur. Okul komitesinin başkanı, yönetimin yanı sıra ebeveynler ve belediye ile ilişkilerden sorumludur. Okul öğretmenlerinin çalışmaları ilgili bölge müdürlüğü tarafından organize edilmektedir.

Macaristan: öğretmenlerin 15 yıl sonrasındaki maaşları 'öğretmen I' kariyer düzeyine karşılık gelir.

Malta: ISCED 02'deki öğretmenler için, minimum yeterlilik seviyesi ISCED 4 olmasına rağmen, minimum yasal maaş, ISCED 5'te alınan AKTS sayısına göre değişir. Şekil, ISCED 5'te 60 AKTS almış öğretmenlerin çoğunluğunun daha yüksek yasal maaşlarını göstermektedir.

Hollanda: öğretmenler için belirtilen yasal maaşlar, 1 Ekim 2021'deki üç maaş ölçeğinin (ödenekler dahil) ağırlıklı ortalamasıdır. ISCED 02 için yalnızca ilköğretimde çalışan okul öncesi öğretmenleri dikkate alınır.

Avusturya: ISCED 02 anaokullarında esas olarak il düzeyinde düzenlenir. Bu tür hizmetlere ilişkin federal düzeyde istatistik bulunmamaktadır. Devlet okullarında ilköğretim öğretmenleri ve okul müdürleri okul öncesi aşamadan sorumludur.

Polonya: öğretmenlerin 15 yıl sonraki maaşları sözleşmeli öğretmenin maaşına karşılık gelmektedir. ISCED 02, 1 ve 24'te neredeyse tüm öğretmenler minimumdan daha yüksek bir yeterliliğe sahiptir (ISCED 5 yerine ISCED 7) ve burada bildirilenden daha yüksek bir yasal maaş alırlar. 2019/2020 akademik yılında tanıtılan BÖE ile ilgili yeni düzenlemeler, 2024/2025'ten itibaren öğretmenlik mesleğine girecek yeni nitelikli öğretmenler için minimum yeterliliği ISCED 7 olarak belirlemiştir.

Romanya: ISCED 02 ve ISCED 1'de öğretmenlerin çoğunluğu minimumdan daha yüksek yeterliliğe sahiptir (ISCED 24 ve ISCED 34 ile aynı) ve burada bildirilenden daha yüksek bir yasal maaş alırlar.

İsveç: yasal maaş yoktur. Maaşlar bireysel olarak belirlenmekte ve toplu sözleşmelere dayanmaktadır. Bildirilen maaşlar, ikramiye ve ödenekler de dahil olmak üzere gerçek maaşlara atıfta bulunmaktadır. Asgari maaşlar, 2021 yılında 1 ve 2 yıllık deneyime sahip okul müdürlerinin fiili maaşlarının medyan değerlerine ve 2021 yılında 15 yıllık deneyime sahip öğretmenlerin fiili maaşlarına karşılık gelmektedir. ISCED 34 verileri aynı zamanda mesleki eğitimdeki sınıf öğretmenlerini de içermektedir.

Bosna-Hersek: öğretmenlerin ve okul müdürlerinin maaşları, tüm düzeylerde mevcut verilerin ağırlıklı ortalamalarıdır (Sırp Cumhuriyeti entitesi, Bosna-Hersek Federasyonu'nun kanton düzeyleri ve Brcko bölgesi).

İzlanda: ISCED 34'te öğretmenlerin yasal maaşları, ücrete ilişkin toplu sözleşme ile her kurum için özel bir sözleşmenin birleşimidir. Temsilî bir okulun kurumsal anlaşmasına dayanarak tahmin edilmiştir. ISCED 34'teki okul müdürleri için bildirilen değerler gerçek maaşlardır.

Lihtenştayn: Eurostat satın alma gücü paritesi bu ülke için mevcut değildir.

Norveç: okul müdürleri için yasal maaş bulunmamaktadır. Maaşları yerel özerklik meselesidir. ISCED 34'teki öğretmenlerin çoğunluğu asgari yeterlilikten daha yüksek bir niteliğe sahiptir ve bu nedenle burada bildirilenden daha yüksek bir yasal maaş alırlar.

Eğitim seviyeleri ve programlar

Öğretmenlerin ve okul müdürlerinin maaşları ve ödeneklerine ilişkin Eurydice-OECD ortak veri toplama, okul öncesi, ilkököl ve ortaokul ve lise eğitimini kapsamaktadır. Kullanılan tanımlar, 2011 Uluslararası Standart Eğitim Sınıflandırmasında (ISCED) ⁽²⁵⁾ belirtilen tanımlardır.

Ortaokul ve lise düzeyinde yalnızca genel programlarda görev yapan öğretmenler ve okul müdürleri veri toplama kapsamındadır.

Diğer eğitim düzeyleri, öğretmenler ve okul müdürleri için üst düzey otorite tarafından belirlenen yeterlilik gerekliliklerini tanımlamak için kullanılır.

Okul öncesi eğitim (ISCED 02)

Bu düzeydeki programlar genellikle kapsamlı bir yaklaşımla, küçük çocukların erken dönem bilişsel, fiziksel, sosyal ve duygusal gelişimini desteklemek ve onları aile bağlamı dışında organize eğitimle tanıştırmak için tasarlanmıştır. Bu programların kasıtlı bir eğitim bileşeni olması gerekir. Okul öncesi eğitim (ISCED düzey 02) en az 3 yaşındaki çocuklar için tasarlanmıştır.

İlköğretim (ISCED 1)

Bu seviyedeki programlar genellikle öğrencilere okuma, yazma ve matematikte temel becerileri (yani okuryazarlık ve matematik) sağlamak ve ortaöğretime hazırlıkta temel bilgi alanlarının öğrenilmesi ve anlaşılması için sağlam bir temel oluşturmak üzere tasarlanmıştır. Ayrıca çocukların kişisel ve sosyal gelişimini desteklemeye çalışırlar. Yaş genellikle bu seviyedeki tek giriş şartıdır. Geleneksel veya yasal giriş yaşı genellikle 5 ila 7 yaş arasındadır. Bu seviye genellikle 6 yıl sürer, ancak süresi ülkeye bağlı olarak 4 ila 7 yıl arasında değişebilir.

Ortaokul eğitimi (ISCED 2)

Ortaokul düzeyindeki programlar genellikle ISCED 1. seviyedeki öğrenme çıktılarını temel alacak şekilde tasarlanmıştır. Öğrenciler genellikle 10 ila 13 yaşları arasında ISCED 2. seviyeye girerler (en yaygın olanı 12 yaştır). ISCED belirleyicisi 24 genel ortaokul eğitimi belirtir.

Ortaöğretim (ISCED 3)

Lise düzeyindeki programlar genellikle yükseköğretime hazırlık amacıyla öğretimi tamamlamak veya istihdamla ilgili becerileri sağlamak veya her ikisini birden sağlamak üzere tasarlanmıştır. Öğrenciler genellikle bu seviyeye 14 ve 16 yaşları arasında girerler. ISCED belirleyicisi 34, genel lise eğitimi belirtir.

Lise sonrası yükseköğretim dışı eğitim (ISCED 4)

Lise sonrası yükseköğretim dışı eğitim programları tipik olarak, ISCED seviye 3'ü tamamlayan bireylere, yükseköğretime ilerleme için gerekli olan yükseköğretim dışı nitelikleri sağlamak veya ISCED seviye 3 yeterlilikleri böyle bir erişim sağlamadığında istihdam sağlamak için tasarlanmıştır.

⁽²⁵⁾ <http://uis.unesco.org/en/topic/international-standard-classification-education-isced> adresinde mevcuttur (erişim: 2.5.2022).

Ön lisans yükseköğretim (ISCED 5)

Ön lisans yükseköğretim programları uygulamaya dayalıdır, mesleğe odaklıdır ve öğrencileri iş piyasasına girmeye hazırlar. Ancak bu programlar aynı zamanda diğer yükseköğretim programlarına geçiş yolu da sağlayabilir.

Lisans veya eşdeğeri seviye (ISCED 6)

Lisans veya eşdeğeri seviye genellikle katılımcılara orta dereceli akademik ve/veya mesleki bilgi, beceri ve yeterlilikler sağlamak ve böylece birinci derece veya eşdeğer bir yeterliliğe sahip olmak için tasarlanmıştır. Bu seviyedeki programlar genellikle teorik temellidir ancak pratik bileşenler de içerebilir ve en son teknolojiye sahip araştırmalar ve/veya en iyi mesleki uygulamalarla bilgilendirilir. Bunlar geleneksel olarak üniversiteler ve eşdeğer yükseköğretim kurumları tarafından sunulmaktadır.

Yüksek Lisans veya eşdeğeri seviye (ISCED 7)

Yüksek Lisans veya eşdeğeri seviye genellikle katılımcılara ileri düzeyde akademik ve/veya mesleki bilgi, beceri ve yeterlilikler sağlamak ve ikinci derece veya eşdeğer yeterliliğe yol açmak üzere tasarlanmıştır. Bu seviyedeki programlar önemli bir araştırma bileşenine sahip olabilir ancak henüz doktora yeterliliğinin verilmesine yol açmaz. Tipik olarak, bu seviyedeki programlar teorik temellidir ancak pratik bileşenler içerebilir ve en son teknolojiye sahip araştırmalar ve/veya en iyi mesleki uygulamalarla bilgilendirilir. Bunlar geleneksel olarak üniversiteler ve diğer yükseköğretim kurumları tarafından sunulmaktadır.

Karar verme seviyeleri

Üst düzey yetkililer

Bunlar, ulusal (eyalet) düzeyde karar alma sürecinin farklı yönlerini oluşturan veya bunlara katılan tüm hükümet organlarını ifade eder. 'Federal' ülkelerde veya benzer türde hükümet yapısına sahip ülkelerde, ulusal düzeyin hemen altındaki birinci düzey bölgesel otoriteye atıfta bulunurlar.

Belirli bir ülkede eğitim sorumluluğuna sahip en yüksek otorite düzeyi genellikle ulusal (eyalet) düzeyde bulunur. Bununla birlikte, Belçika, Almanya ve İspanya'da sırasıyla *belediyeler*, *eyaletler* ve *özerk belediyeler* eğitimle ilgili alanların tamamından veya büyük bir kısmından sorumludur. Dolayısıyla bu idareler, sorumluluk sahibi oldukları alanlar için üst düzey otorite olarak kabul edilirken, ulusal (eyalet) düzey ile sorumluluğu paylaştıkları alanlar için her ikisi de üst düzey otorite olarak değerlendirilmektedir.

İl/bölge/alt-bölge/belediyeler arası makamlar veya hükümetler

Bunlar, 'federal' veya benzer türde bir hükümet yapısına sahip olmayan ülkelerde, ulusal düzeyin hemen altındaki birinci düzey bölgesel otoriteyi, 'federal' veya benzer türde bir hükümet yapısına sahip ülkelerde ise ulusal hükümetin altındaki ikinci düzey bölgesel otoriteyi ifade eder.

Yerel yönetim/yetkililer/belediyeler

Bunlar bir ulustaki en düşük bölgesel otorite seviyesini ifade eder. Eğitim açısından yerel otorite, genel amaçlı bir yerel yönetim bünyesindeki eğitim dairesi olabileceği gibi, tek sorumluluk alanı eğitim olan özel amaçlı bir yerel yönetim organı da olabilir.

Okul düzeyindeki yetkililer

Bu yetkililer, okul içinde yer alan karar alma organlarını ifade eder ve şunlar olabilir: (1) daha geniş bir topluluğun sakinlerini içeren harici bir okul kurulu; (2) okul müdürlerini, öğretmenleri, diğer okul

personelini, velileri ve öğrencileri içerebilecek dahili bir okul kurulu; ve (3) hem harici hem de dahili okul kurulu. 'Okul ağıları', 'okulların ağıları', 'didaktik çevreler' ve 'okul grupları' veya 'okul kümeleri' okul düzeyindeki yetkililer olarak kabul edilir.

Ebeveynler ve öğretmenler ayrı bir düzey yerine okul düzeyinin bir unsuru olarak düşünülmelidir. Okul düzeyi ayrıca okulda karar almasına izin verilen herhangi bir çalışanı (örneğin bir öğretmen) de içerir.

Birden fazla yetki düzeyi

Bu, yukarıda bahsedilen otoritelerin iki veya daha fazlasının (örneğin merkezi hükümet ve yerel otoriteler) birleşimi anlamına gelir.

Toplu sözleşmeler

Bunlar, öğretmenlerin ve okul müdürlerinin tazminatlarını belirlemek için kullanılan tek araç olduklarında, ilgili paydaşlar tarafından kabul edilen toplu sözleşmelere atıfta bulunmaktadır.

Devlet ve özel okullar

Bu veri toplama, **kamu eğitim kurumlarındaki** öğretmen ve okul müdürlerinin maaşlarına odaklanmaktadır. Ancak birkaç ülkede bildirilen maaşlar devlete bağlı özel okullar için de geçerli olabilir.

Eğitim sistemlerine dair veri toplamaya ilişkin 2016 Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü, OECD ve Eurostat (UOE) kılavuzuna göre, bir eğitim kurumu, bir kamu veya özel kuruluşun genel kontrolü altında olmasına bağlı olarak kamu veya özel olarak sınıflandırılır.

Kamu kurumları

Bir kurum, doğrudan bir kamu eğitim yetkilisi veya kurumu tarafından kontrol edilir ve yönetilirse veya doğrudan bir devlet kurumu tarafından veya üyelerinin çoğunluğu bir kamu otoritesi tarafından atanan veya halk tarafından seçilen bir yönetim organı (konsey, komite vb.) tarafından kontrol edilir ve yönetilirse **kamu** kurumu olarak sınıflandırılır.

Özel kurumlar

Bir kurum, bir sivil toplum kuruluşu (örneğin bir kilise, bir sendika veya bir ticari kuruluş, bir yabancı veya uluslararası kurum) tarafından kontrol ediliyor ve yönetiliyorsa veya yönetim kurulu çoğunlukla bir kamu kurumu tarafından atanmamış üyelerden oluşuyorsa **özel** kurum olarak sınıflandırılır.

'Devlete bağımlı' ve 'bağımsız' terimleri yalnızca özel bir kurumun hükümet kaynaklarından sağlanan finansmana bağımlılığının derecesini ifade eder; hükümetin yönlendirmesi veya düzenlemesinin derecesine atıfta bulunmaz. **Devlete bağımlı bir özel kurum**, temel finansmanının en az %50'sini devlet kurumlarından alan veya öğretim personelinin ödemelerinin doğrudan veya hükümet aracılığıyla bir devlet kurumu tarafından yapıldığı kurumdur. **Bağımsız bir özel kurum**, temel finansmanının %50'sinden daha azını devlet kurumlarından alan ve öğretim personelinin maaşı bir devlet kurumu tarafından ödenmeyen kurumdur.

Öğretmenler ve okul müdürleri

Bu veri toplama, pedagojik formasyona sahip, kadrolu öğretmenleri ve okul müdürlerini kapsar. Yarı zamanlı öğretmenler ve henüz tam yeterliliğe sahip olmayanlar çalışmanın kapsamı dışındadır.

Tam nitelikli(pedagojik formasyona sahip), tam zamanlı öğretmen(kadrolu)

Tam nitelikli öğretmenler, öğretmenlik için tüm eğitim gerekliliklerini (bir veya daha fazla ders) ve diğer tüm resmi gereklilikleri (örneğin deneme süresi) karşılamış olan kişilerdir. Mesleki görevleri, bir sınıftaki öğrenciler için bilgi, beceri ve tutumlarının geliştirilmesine ilişkin grup veya bireysel etkinliklerin planlanmasını, organize edilmesini ve sunulmasını içerir.

'**Tam zamanlı** öğretmen' tanımı, fiili toplam çalışma süresi veya fiili öğretim süresinin aksine, genellikle yasal çalışma saatlerine dayanmaktadır. Tüm bir okul yılı boyunca tam zamanlı bir çalışan için normal veya yasal çalışma saatlerinin en az %90'ında çalışan bir öğretmen, bu anket kapsamında tam zamanlı bir öğretmen olarak kabul edilmektedir.

Okul müdürü

Okul müdürü terimi, birincil veya ana işlevi bir okulu veya bir okul grubunu tek başına veya bir kurul veya konsey gibi bir idari organ içinde yönetmek olan herhangi bir kişiyi ifade eder. Okul müdürü, okulun liderliğinden, yönetiminden ve idaresinden sorumlu olan birincil liderdir.

Koşullara bağlı olarak, okul müdürleri sorumluluklar üstlenebilir (bu, öğretim görevlerini kapsayabilir, aynı zamanda zaman çizelgesi, müfredatın uygulanması, ne öğretileceğine ilişkin kararlar ve kullanılan materyaller ve yöntemler gibi alanlarda kurumun genel işleyişine ilişkin sorumluluğu da içerebilir). Ayrıca, değişen derecelerde diğer idari, mali ve personel yönetimi ile ilgili sorumluluklara da sahip olabilirler.

Yasal maaş

Yıllık yasal maaş, yasal olarak tanımlanmış maaş aralıklarına göre tam zamanlı, tam nitelikli öğretmenlere veya okul müdürlerine ödenen brüt ücretlerin toplamıdır. Bu, tüm öğretmenlerin veya okul müdürlerinin aldığı ve 13. ay maaşı ve tatil ücreti (varsa) veya okul müdürleri söz konusu olduğunda, tüm okul müdürlerinin okulu yönetmek için aldıkları ödenek gibi yıllık temel maaşın düzenli bir kısmını oluşturan her türlü ek ödemeyi içerir. Bu brüt tutara işverenin sosyal güvenlik ve emeklilik katkı payları dahil değildir, ancak çalışanlar tarafından ödenen katkı payları dahildir.

Öğretmenler için maaş aralığı

Bu, tam zamanlı, tam nitelikli öğretmenlerin hizmette oldukları yıl sayısına bağlı olarak almayı bekleyebilecekleri maaşı gösterir. Maaş aralığındaki ilerleme, performans inceleme/değerlendirme sürecinde olumlu değerlendirme gibi belirli koşulların yerine getirilmesiyle de ilişkilendirilebilir. Maaş skalaları yasal olarak ya düzenlemelerde ya da paydaşlar arasındaki anlaşmalarda tanımlanmaktadır. Bu ankete ilişkin veriler maaş aralığındaki dört noktada toplanır:

- başlangıç maaşı,
- 10 yıllık deneyim sonrası maaş,
- 15 yıllık deneyim sonrası maaş ve
- aralığın en üstünde maaş.

Maaş aralığı, referans yılında öğretmenlik mesleğine girmek için gereken asgari yeterliliğe sahip öğretmenler için geçerlidir. Öğretmenlerin büyük çoğunluğunun, farklı bir maaş aralığıyla ilişkili asgari yeterlilikten daha yüksek bir yeterliliğe sahip olduğu eğitim sistemlerinde, bu maaş aralığına ilişkin bilgiler de toplanır.

Okul müdürleri için maaş aralığı

Bu, bir okulu yönetmek için gereken minimum yeterliliğe sahip okul müdürlerinin (tam zamanlı çalışan) aldıkları maaş aralığını gösterir. Maaş skalaları yasal olarak ya düzenlemelerde ya da paydaşlar arasındaki anlaşmalarda tanımlanmaktadır. Okul müdürlerine uygulanan maaş aralığının minimum ve maksimum puanlarına ilişkin veriler toplanmaktadır. Maaş ilerlemesi deneyim, performans, sorumlulukların niteliği ve sayısı, okul özellikleri gibi çeşitli kriterlere bağlı olabilir.

Okul müdürlerinin bildirilen maaşları, yasal öğretmen maaşı artı yönetim ödeneğinden oluşabilir veya okul için ayrı bir yasal maaş aralığı olabilir.

Maaş aralığının okul türüne göre değiştiği eğitim sistemlerinde (örneğin öğrenci veya sınıf sayısı, coğrafi konum, özel program sağlanması veya farklılaştırılmış öğretim), veriler en düşük ve en yüksek asgari maaşın olduğu ölçekleri ifade etmektedir. Okul müdürlerinin büyük çoğunluğuna uygulanan farklı bir maaş ölçeğinin olduğu durumlarda bu veriler de toplanmaktadır.

Gerçek maaş

Bu, yasal maaş ve diğer ek ödemeler de dahil olmak üzere, belirli bir eğitim düzeyinde 24 – 65 yaş aralığındaki tüm öğretmenler veya okul müdürleri tarafından gerçekte alınan ağırlıklı ortalama brüt yıllık maaşı ifade eder. Bu tutara işverenin sosyal güvenlik ve emeklilik katkı payları dahil değildir ancak çalışanlar tarafından ödenen katkılar dahildir. Ek ödemeler, öğretmenlere eğitim niteliklerine ve deneyimlerine göre belirlenen temel maaşın yanı sıra verilebilecek ikramiye ve ödenekleri ifade eder. Fiili maaş verileri ulusal idari kayıtlardan, istatistiksel veri tabanlarından, temsili örnek anketlerden veya diğer temsili kaynaklardan elde edilebilir.

Ödenekler

Bu rapor bağlamında 'ödenekler', yasal maaşa ek olarak sağlanabilecek çeşitli düzenli veya istisnai ödeme biçimlerini ifade etmektedir. Bu rapor aşağıda sıralanan üç ana kategoriyi dikkate almaktadır.

Ek sorumluluklar

Aşağıdakileri içerebilecek, sözleşmelerinde belirtilenlerden farklı olarak öğretmenler / okul müdürleri tarafından gerçekleştirilebilecek faaliyetler.

- Yönetmelik faaliyetler (örneğin bölüm başkanı veya öğretmen koordinatörü olarak görev yapmak). Okul müdürleri için liderlik, yönetim, idare vb. sorumluluklar ek sorumluluk olarak görülmemektedir.
- Tam zamanlı iş sözleşmesinin veya hizmet koşullarının (fazla mesai ödemeleri) gerektirdiğinden daha fazla ders vermek veya daha fazla saat çalışmak.
- Öğrenci denetimi, sanal danışmanlık, kariyer rehberliği ve davranışsal desteği de içeren ders sonrası öğrenci danışmanlığı.
- Müfredat dışı etkinliklerin yürütülmesi (örneğin spor, ev ödevi kulüpleri, okul dışı atölye çalışmaları, müze ziyaretleri, drama kulüpleri, yaz okulları).
- Öğretmen adaylarının eğitimi ve diğer öğretmenlere destek sağlanması.

- Form öğretmeni olarak görev yapmak.
- Mentorluk programlarına katılım ve/veya yeni öğretmenleri göreve başlama programlarında desteklemek.

Öğretmenlerin nitelikleri, eğitimi ve performansı

İleri formel nitelikler

İleri formel nitelikler, belirli bir eğitim seviyesinde (örneğin yüksek lisans derecesi, doktora derecesi) öğretmen olmak için gereken asgari yeterliliğin ötesinde elde edilen herhangi bir lisansüstü yeterliliği içerebilir.

Devam eden mesleki gelişim nitelikleri

Bunlar, örneğin konu temelli ve pedagojik eğitimi, öğretim için BİT kullanımına ilişkin eğitimi ve yeni öğretim materyalleri geliştirmeyi içerebilecek örgün ve yaygın sürekli mesleki gelişim faaliyetlerini içermektedir. Bazı durumlarda bu faaliyetler ek niteliklere yol açabilir.

Sıra dışı performans

Öğretmenler ve okul müdürleri, iç veya dış değerlendirme prosedürleri aracılığıyla veya öğrencilerinin farklı türdeki sınavlarda elde ettiği sonuçlara dayanarak, yaptıkları işin (öğretme veya yönetme) kalitesine göre değerlendirilebilir.

Öğretim koşulları

Coğrafi konum

Yer ödenekleri genellikle öğretmenleri uzak veya kırsal bölgelerde ve sosyal açıdan dezavantajlı bölgelerdeki görevleri kabul etmeye teşvik etmek için kullanılır. Başkent gibi hayat pahalılığının ortalamanın üzerinde olduğu bölgelerde çalışmak için verilen ödenekler de bu kategoriye dahildir.

Özel eğitim ihtiyaçları veya zorlu koşullar

Ödenekler, genel sınıflara entegre olmuş özel eğitim ihtiyaçları olan öğrencilere, öğrenme güçlüğü ve dil problemi olan öğrencilere ve göçmen kökenli olan öğrencilere ders veren öğretmenlere verilir. Okul müdürleri söz konusu olduğunda, bu faaliyetler aynı zamanda koordinasyon ve eğitim için tasarlanmış görevleri de içermektedir.

Kaynakça

European Commission, Directorate-General for Education, Youth, Sport and Culture, Udave, J., Carlo, A., Valette, S., et al., 2014. *Study on policy measures to improve the attractiveness of the teaching profession in Europe: Final report. Volumes 1 and II*. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2014. Sırasıyla <https://data.europa.eu/doi/10.2766/40827> ve <https://data.europa.eu/doi/10.2766/41166> adreslerinden ulaşılabilir [11 Temmuz 2023'te erişildi].

European Commission, 2015. *Education and Training 2020. Schools Policy: A whole school approach to tackling early school leaving*. Şu adreste bulunabilir : [A whole school approach to tackling early school leaving \(europa.eu\)](https://data.europa.eu/doi/10.2766/442033) [11 Temmuz 2023'te erişildi].

European Commission, 2019. *Education and Training Monitor 2019*. Luxembourg: Publications Office of the European Union. Şu adresten ulaşılabilir: <https://data.europa.eu/doi/10.2766/442033> [11 Temmuz 2023'te erişildi].

European Commission, 2020. *Supporting Teacher and School Leader Careers: A policy guide*. Luxembourg: Publications Office of the European Union. Şu adresten ulaşılabilir: <https://data.europa.eu/doi/10.2766/972132> [11 Temmuz 2023'te erişildi].

European Commission, 2021. *Education and Training Monitor 2021*. Luxembourg: Publications Office of the European Union. Şu adresten ulaşılabilir: <https://education.ec.europa.eu/education-and-training-monitor> [11 Temmuz 2023'te erişildi].

EACEA, Eurydice, 2015. *The teaching profession in Europe: Practices, perceptions, and policies*. Luxembourg: Publications Office of the European Union. Şu adresten ulaşılabilir: <https://data.europa.eu/doi/10.2797/031792> [11 Temmuz 2023'te erişildi].

EACEA, Eurydice, 2019. *Teaching careers in Europe: Access, progression and support*. Luxembourg: Publications Office of the European Union. Şu adresten ulaşılabilir: <https://data.europa.eu/doi/10.2797/309510> [11 Temmuz 2023'te erişildi].

EACEA, Eurydice, 2020. *Equity in School Education in Europe: Structures, policies and student performance*. Luxembourg: Publications Office of the European Union. Şu adresten ulaşılabilir: <https://data.europa.eu/doi/10.2797/286306> [11 Temmuz 2023'te erişildi].

EACEA, Eurydice, 2021. *Teachers in Europe: Careers, development and well-being*. Luxembourg: Publications Office of the European Union. Şu adresten ulaşılabilir: <https://data.europa.eu/doi/10.2797/997402> [11 Temmuz 2023'te erişildi].

EACEA, Eurydice, 2022. *Teachers' and school heads' salaries and allowances in Europe: 2020/2021*. Luxembourg: Publications Office of the European Union. Şu adreste bulunabilir: <https://data.europa.eu/doi/10.2797/731017> [11 Temmuz 2023'te erişildi].

OECD, 2008. *Improving School Leadership (Volume 1): Policy and practice*. Paris: OECD Publishing. Şu adresten ulaşılabilir: <https://doi.org/10.1787/9789264044715-en> [11 Temmuz 2023'te erişildi].

OECD, 2016. *What Makes a School a Learning Organisation? A guide for policymakers, school leaders and teachers*. Paris: OECD Publishing. Şu adreste bulunabilir: <https://www.oecd.org/education/school/school-learning-organisation.pdf> [11 Temmuz 2023'te erişildi].

OECD, 2019. *TALIS 2018 Results (Volume I): Teachers and school leaders as lifelong learners*. Paris: OECD Publishing. Şu adresten ulaşılabilir: <https://doi.org/10.1787/1d0bc92a-en> [11 Temmuz 2023'te erişildi].

OECD, 2020. *TALIS 2018 Results (Volume II): Teachers and school leaders as valued professionals*. Paris: OECD Publishing. Şu adreste bulunabilir: <https://doi.org/10.1787/19cf08df-en> [11 Temmuz 2023'te erişildi].

Ek

Bu rapor iki ek ile tamamlanmıştır.

- Bu raporda yer alan bilgilerin ve daha fazlasının (yönetim, nitelik gereklilikleri, ödenekler ve okul müdürleri için fiili maaşlar) ülkeye göre sunulduğu, açık formatta tüm **ülke sayfalarını** içeren bir dosya (Excel) .
- Bazı şekiller için kullanılan döviz kurları, satın alma gücü pariteleri, GSYİH ve HICP için Eurostat istatistiksel verileri de dahil olmak üzere, rapordaki her şekle veri sağlayan, **şekillere ait tüm verinin** olduğu açık formatta bir dosya (Excel).

Bu iki dosyaya raporla aynı sayfada çevrimiçi olarak ulaşılabilir

<https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/publications/teachers-and-school-heads-salaries-and-allowances-europe-20212022>).

Ayrıca, **çevrimiçi bir görselleştirme aracı** bu yıllık veri toplama işlemini ilk kez yapıyor. (<https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/data-visuals>) adresinde mevcut olan etkileşimli görselleştirmeler karşılaştırmalı ve ulusal bilgiler olmak üzere iki bölümde sunulur ve trendleri sağlar. Çevrimiçi görselleştirme aracı, farklı kategoriler ve konular arasında çapraz arama yapılmasına ve 20'den fazla göstergeye ilişkin verilerin farklı formatlarda dışa aktarılmasına olanak tanır.

**Avrupa Eğitim ve Kültür
Yürütme Ajansı**

Platformlar, çalışmalar ve analizler

Avenue du Bourget 1 (J-70 – Birim A6)
1049 Brüksel
BELÇİKA

[\(https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/\)](https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/)

Yönetici editör

Marie-Pascale Balcon

Yazar

Snejina Nikolova

Düzen ve grafikler

Patrice Brel

Üretim Koordinatörü

Gisèle De Lel

Eurydice ulusal birimleri

ARNAVUTLUK

Eurydice Birimi
Avrupa Entegrasyonu ve Projeler Dairesi Başkanlığı
Eğitim ve Spor Bakanlığı
Rruga e Durrësit, Nr. 23
1001Tirana
Birim katkısı: Egest Gjokuta

AVUSTURYA

Eurydice-Informationsstelle
Bundesministerium für Bildung, Wissenschaft und
Forschung
Abt. Bildungsstatistik und –monitoring
Minoritenplatz 5
1010 Vienna
Birim katkısı: ortak sorumluluk

BELÇİKA

Unité Eurydice de la Communauté française
Ministère de la Fédération Wallonie-Bruxelles
Administration générale de l'enseignement
Avenue du Port, 16 – Bureau 4P03
1080 Brussels
Birim katkısı: ortak sorumluluk

Eurydice Vlaanderen
Departement Onderwijs en Vorming
Afdeling Strategie en Kennis
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 Brussel
Birim katkısı: ortak sorumluluk;
uzmanlar: Teun Pauwels ve Rik Verstraete

Eurydice-Informationsstelle der Deutschsprachigen
Gemeinschaft
Ministerium der Deutschsprachigen Gemeinschaft
Fachbereich Ausbildung und Unterrichtsorganisation
Gospertstraße 1
4700 Eupen
Birim katkısı: Clara Jacquemart ve Catherine Reinertz

BOSNA-HERSEK

Sivil İşler Bakanlığı
Eğitim Sektörü
Trg BiH 3
71000 Sarajevo
Birim katkısı: ortak sorumluluk

BULGARİSTAN

Eurydice Birimi
İnsan Kaynakları Geliştirme Merkezi
Eğitim Araştırma ve Planlama Birimi
15, Graf Ignatiev Str.
1000 Sofia
Birim katkısı: Marchela Mitova ve Anita Rahova

HIRVATİSTAN

Hareketlilik ve AB Programları Ajansı
Frankopanska 26
10000 Zagreb
Birim katkısı: ortak sorumluluk

KIBRIS

Eurydice Birimi
Milli Eğitim, Spor ve Kültür Bakanlığı
Kimonos ve Thoukydidou
1434 Lefkoşa

ÇEKYA

Eurydice Birimi
Çek Ulusal Uluslararası Eğitim ve Araştırma Ajansı
Dům zahraniční spolupráce
Na Poříčí 1035/4
110 00 Prague 1
Birim katkısı: Simona Pikálová

DANİMARKA

Eurydice Birimi
Danimarka Yüksek Öğrenim ve Bilim Bakanlığı,
Danimarka Bilim ve Yüksek Öğrenim Ajansı,
Haraldsgade 53
2100 Copenhagen Ø
Birim katkısı: Çocuk ve Eğitim Bakanlığı ile Yüksek
Öğrenim ve Bilim Bakanlığı

ESTONYA

Eurydice Birimi
Analiz Departmanı
Eğitim ve Araştırma Bakanlığı
Munga 18
50088 Tartu
Birim katkısı: Inga Kuk (koordinasyon);
uzmanlar: Tiina Annus, Kristel Vaher, Hille Vares (Eğitim
ve Araştırma Bakanlığı)

FİNLANDİYA

Eurydice Birimi
Finlandiya Ulusal Eğitim Ajansı
P.O. Box 380
00531 Helsinki
Birim katkısı: Sofia Mursula;
uzman: Teijo Koljonen (Finlandiya Ulusal Eğitim Ajansı)

FRANSA

Eurydice Birimi
Değerlendirme, Tahmin ve Performans İzleme Müdürlüğü
(DEPP)
Milli Eğitim ve Gençlik Bakanlığı
61-65, rue Dutot
75732 Paris Cedex 15
Birim katkısı: Marion Defresne, Mélanie Drégoir,
Alexandra Farrugia, Anne Gaudry-Lachet ve Robert
Rakocevic

ALMANYA

Eurydice-Informationsstelle des Bundes
Deutsches Zentrum für Luft- und Raumfahrt e. V. (DLR)
Heinrich-Konen Str. 1
53227 Bonn

Sekretariat der Ständigen Konferenz der Kultusminister
der Länder in der Bundesrepublik Deutschland
Informationsstelle der Länder im EU-
Bildungsinformationsnetz EURYDICE
Taubenstraße 10
10117 Berlin
Birim katkısı: Thomas Eckhardt

Sekretariat der Ständigen Konferenz der Kultusminister
der Länder in der Bundesrepublik Deutschland
Referat IV C – Statistik, Prognose, Bildungs-,
Wissenschafts- und Kulturdaten
Taubenstraße 10
10117 Berlin
Birim katkısı: Marco Mundelius

YUNANİSTAN

Helenik Eurydice Birimi
Avrupa ve Uluslararası İlişkiler Direktörlüğü
Uluslararası İşler, Avrupa İşleri, Helen Diasporası ve
Kültürlerarası Eğitim Genel Müdürlüğü
Milli Eğitim ve Diyanet İşleri Bakanlığı
37 Andrea Papandreu Street (Office 2172)
15180 Maroussi (Attiki)
Birim katkısı: Eirini Gyftaki

MACARİSTAN

Macar Eurydice Birimi
Eğitim Otoritesi
19-21 Maros Str.
1122 Budapest
Birim katkısı: ortak sorumluluk

İZLANDA

Eurydice Birimi
Eğitim Müdürlüğü
Víkurbær 3
203 Kópavogur
Birim katkısı: Eurydice Biriminin bakanlık temsilcileri ve
sosyal ortaklarla işbirliği içinde ortak sorumluluğu

İRLANDA

Eurydice Birimi
Müfettişlik, Eğitim Bakanlığı (DE)
Uluslararası Bölüm
Marlborough Street
Dublin 1 – DO1 RC96
Birim katkısı: Pádraig Mac Fhlannchadha, Barbara
Gavagan, Karina Holton ve Ann Daly

İTALYA

Unità italiana di Eurydice
Istituto Nazionale di Documentazione, Innovazione e
Ricerca Educativa (INDIRE)
Agenzia Erasmus+
Via C. Lombroso 6/15
50134 Florence
Birim katkısı: Simona Baggiani;
uzman: Lucia De Fabrizio (Ministero dell'Istruzione e del
Merito – Direzione Generale per i Sistemi Informativi e la
Statistica – Ufficio Statistica)

LETONYA

Eurydice Birimi
Devlet Eğitimi Geliştirme Ajansı
Valņu street 1 (5th floor)
1050 Riga
Birim katkısı: Eğitim ve Bilim Bakanlığı uzmanlarıyla
işbirliği içinde ortak sorumluluk

LİHTENŞEYN

Informationsstelle Eurydice
Schulamts des Fürstentums Liechtenstein
Austrasse 79
Postfach 684
9490 Vaduz
Birim katkısı: Belgin Amann

LİTVANYA

Eurydice Birimi
Ulusal Eğitim Ajansı
K. Kalinausko Str. 7
03107, Vilnius
Birim katkısı: ortak sorumluluk

LÜKSEMBURG

Unité nationale d'Eurydice
ANEFOR ASBL
eduPôle Walferdange
Bâtiment 03 – étage 01
Route de Diekirch
7220 Walferdange
Birim katkısı: Xavier Kamphaus (Service de coordination
de la recherche et de l'innovation pédagogiques et
technologiques)

MALTA

Eurydice Ulusal Birimi
Araştırma, Hayat Boyu Öğrenme ve İstihdam Edilebilirlik
Müdürlüğü
Eğitim, Spor, Gençlik, Araştırma ve Yenilik Bakanlığı
(MEYR)
Great Siege Road
Floriana
VLT 2000
Birim katkısı: Jeannine Vassallo ve Nadine Zammit

KARADAĞ

Eurydice Birimi
Vaka Djurovica bb
81000 Podgorica
Birim katkısı: Zoran Pekovic

HOLLANDA

Eurydice Hollanda
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Directie Internationaal Beleid
Rijnstraat 50
2500 BJ The Hague
Birim katkısı: ortak sorumluluk

KUZEY MAKEDONYA

Avrupa Eğitim Programları ve Hareketliliği Ulusal Ajansı
Boulevard Kuzman Josifovski Pitu, No 17
1000 Skopje
Birim katkısı: ortak sorumluluk

NORVEÇ

Eurydice Birimi
Yüksek Öğrenim ve Beceri Müdürlüğü
P.O. Box 1093
5809 Bergen
Birim katkısı: ortak sorumluluk

POLONYA

Polonya Eurydice Birimi
Eğitim Sistemini Geliştirme Vakfı
Aleje Jerozolimskie 142A
02-305 Warsaw
Birim katkısı: Magdalena Górowska-Fells;
uzmanlar: Anna Nowożyńska ve Barbara Antosiewicz
(Eğitim ve Bilim Bakanlığı)

PORTEKİZ

Portekiz Eurydice Birimi
Eğitim ve Bilim İstatistikleri Genel Müdürlüğü
Av. 24 de Julho, 134
1399-054 Lisbon
Birim katkısı: Joaquim Santos ve José Rafael (Eğitim ve
Bilim İstatistikleri Genel Müdürlüğü) ve Alcina Cardoso
(Eğitim Mali Yönetimi Enstitüsü) ile işbirliği içinde
Margarida Leandro

ROMANYA

Eurydice Birimi
Eğitim ve Mesleki Eğitim Alanında Topluluk Programları
Ulusal Ajansı
Universitatea Politehnică București
Biblioteca Centrală
Splaiul Independenței, nr. 313
Sector 6
060042 Bucharest
Birim katkısı: Veronica – Gabriela Chirea;
uzman: George Ghelmiz (Eğitim Bakanlığı)

SIRBİSTAN

Eurydice Birimi Sırbistan
Foundation Tempus
Zabljacka 12
11000 Belgrade
Birim katkısı: ortak sorumluluk;
uzman: Nemanja Vuksanović (İktisat Fakültesi, Belgrad
Üniversitesi)

SLOVAKYA

Eurydice Birimi
Slovak Uluslararası İşbirliği Akademik Derneği
Křížkova 9
811 04 Bratislava
Birim katkısı: Martina Valuškova, Marta Čurajová ve Ján
Toman;
uzmanlar: Eva Hladíková (Slovak Bilimsel ve Teknik Bilgi
Merkezi) ve Soňa Lukáčová (Slovak Cumhuriyeti Eğitim,
Bilim, Araştırma ve Spor Bakanlığı)

SLOVENYA

Eurydice Birimi
Eğitim Bakanlığı
Eğitimi Geliştirme ve Kalite Ofisi
Masarykova 16
1000 Ljubljana
Birim katkısı: Tanja Taštanoska;
uzman: Karmen Svetlik (Eğitim Araştırma Enstitüsü)

İSPANYA

Eurydice España-REDIE
Instituto Nacional de Evaluación Educativa (INEE)
Ministerio de Educación y Formación Profesional
Paseo del Prado, 28
28014 Madrid
Birim katkısı: Jaime Vaquero Jiménez ve Gerardo López
Porras;
uzmanlar: Jesús Ibáñez Milla, David Varas del Peso ve
Juan Carlos Girón Ortega (MEFP)

İSVEÇ

Eurydice Birimi
Universitets- och högskolerådet/
İsveç Yüksek Öğrenim Konseyi
Box 4030
171 04 Solna
Birim katkısı: İsveç Ulusal Eğitim Ajansı ile işbirliği içinde
ortak sorumluluk

İSVİÇRE

Eurydice Birimi
İsviçre Kanton Eğitim Bakanları Konferansı (EDK)
Speichergasse 6
3001 Bern
Birim katkısı: Alexander Gerlings, Federal İstatistik Ofisi
ile işbirliği içinde

TÜRKİYE

Eurydice Birimi
MEB, Strateji Geliştirme Başkanlığı (SGB)
Eurydice Türkiye Birimi, Merkez Bina 4. Kat
B-Blok Bakanlıklar
06648Ankara
Birim Katkısı: Osman Yıldırım Uğur;
uzmanlar: Dilek Güleçyüz, Hatice Nihan Erdal ve Gülçin
Öz (MEB)

AB İLE İRTİBATA GEÇMEK

Şahsen

Avrupa Birliği'nin her yerinde yüzlerce Europe Direct merkezi bulunmaktadır. Size en yakın merkezin adresini çevrimiçi olarak bulabilirsiniz (european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_en).

Telefonda veya yazılı olarak

Europe Direct, Avrupa Birliği hakkındaki sorularınızı yanıtlayan bir hizmettir. Bu hizmetle şu şekilde iletişime geçebilirsiniz:

- ücretsiz telefonla: 00 800 6 7 8 9 10 11 (bazı operatörler bu aramalar için ücret alabilir),
- şu standart numaradan: +32 22999696,
- şu form aracılığıyla: european-union.europa.eu/contact-eu/write-us_en.

AB HAKKINDA BİLGİ BULMAK

Çevrimiçi

Avrupa Birliği hakkında AB'nin tüm resmi dillerinde bilgi Europa web sitesinde (europa.eu) mevcuttur.

AB yayınları

AB yayınlarını op.europa.eu/en/publications adresinden görüntüleyebilir veya sipariş edebilirsiniz . Ücretsiz yayınların birden fazla kopyası, Europe Direct veya yerel dokümantasyon merkeziniz (european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_en) ile iletişime geçerek edinilebilir.

AB hukuku ve ilgili belgeler

1951'den bu yana tüm AB yasalarının tüm resmi dil versiyonları dahil olmak üzere AB'den yasal bilgilere erişim için EUR-Lex'e (eur-lex.europa.eu) gidin.

AB'den açık veriler

data.europa.eu portalı, AB kurumları, organları ve ajanslarının açık veri kümelerine erişim sağlar. Bunlar hem ticari hem de ticari olmayan amaçlarla ücretsiz olarak indirilebilir ve yeniden kullanılabilir. Portal aynı zamanda Avrupa ülkelerinden çok sayıda veri setine erişim sağlar.

Avrupa'da öğretmenlerin ve okul müdürlerinin maaşları ve ödenekleri 2021/2022

Bu rapor, 39 Avrupa eğitim sisteminde 2021/2022 yılında okul öncesi, ilköğretim, ortaokul ve lise devlet okullarında çalışan öğretmenlerin ve okul müdürlerinin maaşlarını kapsamaktadır. Karşılaştırmalı genel bakış, yeni başlayan öğretmenlerin yasal maaşlarını ve kariyerleri boyunca maaş artış olasılıklarını inceler. Ayrıca, geçmiş yıllarda öğretmenlerin yasal maaşlarında yapılan ana değişiklikleri ve ödenekler ve diğer ek ödemeler de dahil olmak üzere ortalama fiili maaşları da analiz etmektedir. Son olarak okul müdürü olmak için gereken üst düzey gereklilikleri ve bu meslekteki yasal maaşları sunmaktadır.

Eurydice web sitesindeki bu raporun ekinde, ülkelere göre tüm bilgiler Excel formatında verilmektedir.

Veriler Eurydice ve OECD/NESLI ağları tarafından ortaklaşa toplanmıştır.

Eurydice ağının görevi, Avrupa'nın farklı eğitim sistemlerinin nasıl organize edildiğini ve nasıl çalıştığını anlamak ve açıklamaktır. Ağ, ulusal eğitim sistemlerinin tanımlarını, belirli konulara yönelik karşılaştırmalı çalışmaları, göstergeleri ve istatistikleri sağlar. Tüm Eurydice yayınlarına Eurydice web sitesinden ücretsiz olarak veya talep üzerine basılı olarak ulaşılabilir. Eurydice, çalışmaları aracılığıyla Avrupa ve uluslararası düzeyde anlayışı, işbirliğini, güveni ve hareketliliği teşvik etmeyi amaçlamaktadır. Ağ, Avrupa ülkelerinde bulunan ulusal birimlerden oluşmakta ve Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı tarafından koordine edilmektedir.

Eurydice hakkında daha fazla bilgi için bakınız: <https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/>.